

**Masters faculteit
Geneeskunde en
Gezondheidswetenschappen**

2013

Informatie voor studenten met een Vlaams diploma

Durf Denken: dat is het credo van de Universiteit Gent. Kritische en onafhankelijke breinen studeren, onderzoeken, werken aan de Universiteit Gent. Ieder jaar dragen we deze boodschap uit via een creatieve en onderscheidende campagne. Ieder jaar roepen we onszelf en de buitenwereld op om mee te durven denken.

Deze brochure is een eerste kennismaking met het aanbod masteropleidingen aan de Universiteit Gent gebundeld per faculteit. Er zijn dan ook 11 verschillende brochures beschikbaar.

De meeste masteropleidingen zijn Nederlandstalige opleidingen. In een aantal faculteiten worden ook Engelstalige opleidingen aangeboden. De toelatingsvoorwaarden voor de Engelstalige opleidingen kunnen anders zijn voor studenten met een Vlaams diploma dan voor studenten met een buitenlands diploma. Een student met een buitenlands diploma die een masteropleiding wil aanvatten, moet de aanvraagprocedure opstarten om toegelaten te worden (zie Information for international degree students).

Hieronder wordt duidelijk welke wegen je naar een masterdiploma brengen. Vervolgens krijg je informatie over alternatieve trajecten (p. 4), dan worden de meest gebruikte termen toegelicht (p. 5) en tenslotte maakt de praktische informatie je concreet wegwijs (p. 6-7).

Verderop in de brochure vind je per master informatie over de inhoud en de opbouw van het programma, de beroepsuitwegen, de specifieke toelatingsvoorwaarden, een overzicht van de te volgen opleidingsonderdelen en eventueel de contactgegevens van de opleiding in kwestie.

Een masterdiploma als einddoel

Je hebt al een diploma behaald in het hoger onderwijs en je wil (nog) een masterdiploma behalen? Dan zijn er diverse mogelijkheden.

Als bezitter van een **academisch bachelordiploma** stroom je in de meeste gevallen rechtstreeks door naar de/een aansluitende master (= master-na-bacheloropleiding of ManaBa) (bv. bachelor taal- en letterkunde naar master historische taal- en letterkunde). Maar het is ook mogelijk om een ander traject af te werken. Als je een master wil volgen waartoe je geen rechtstreekse toegang hebt, zal je eerst een voorbereidingsprogramma moeten afwerken (bv. bachelor sociologie naar master pedagogische wetenschappen).

Na een **professioneel bachelordiploma** werk je eerst een schakelprogramma af voor je toegang krijgt tot de daaropvolgende master (bv. bachelor ergotherapie naar master ergotherapeutische wetenschap).

Heb je al een **masterdiploma** op zak, dan kan je een bijkomende masteropleiding (ManaBa) of een master-na-masteropleiding (ManaMa) volgen.

In sommige gevallen kan je beginnen aan een masteropleiding na het volgen van een verkorte bacheloropleiding.

In de lijst met toelatingsvoorwaarden is er meestal een opsplitsing in categorieën. Enerzijds staan de diploma's opgesomd die rechtstreeks toegang hebben tot de master, anderzijds de diploma's die onrechtstreeks toegang hebben: via schakelprogramma, via voorbereidingsprogramma of via verkorte bachelor.

Als jouw diploma niet op de lijst voorkomt en je wil toch graag met die bepaalde master starten, neem dan contact op met het Adviescentrum voor Studenten.

Voor sommige master-na-masteropleidingen worden er bovenop de diplomavorwaarde nog bijkomende voorwaarden gesteld zoals dossieronderzoek, toelatingsgesprek of geschiktheidstest:

- × Een dossieronderzoek impliceert het indienen van een bundel met je motivatie, cv, studiecurriculum, informatie over je eindwerk, andere relevante gegevens (bv. reeds gevolgd aantal studiepunten in het betrokken studiedomein);
- × Een toelatingsgesprek peilt o.m. naar de motivatie en eventueel naar de voorkennis m.b.t. de te volgen opleiding;
- × Een geschiktheidstest kan verschillende vormen aannemen: een paper indienen of een test afleggen in verband met de vereiste voorkennis.

Vanaf het academiejaar 2013-2014 richt de UGent de academische opleidingen in die vandaag door haar partnerhogescholen worden aangeboden.

Het betreft o.a. de opleidingen bestuurskunde en publiek management, handelswetenschappen, vertaler/tolk, industrieel ingenieur. In de respectieve brochures zijn die integrerende opleidingen als 'nieuw' aangeduid.

Meer concrete info vind je terug op www.UGent.be/integratie.

Deze brochurereeks biedt een zo volledig mogelijk overzicht van de masteropleidingen aangeboden door de UGent. Wijzigingen aan de programma's, de toelatingsvoorwaarden of het aanbod zijn steeds mogelijk. De informatie in deze brochure is bijgewerkt tot 1 januari 2013. Recente informatie vind je op www.UGent.be/studiekiezer.

Zoals in de andere Vlaamse universiteiten, is er voor de opleidingen Logopedische en audiologische wetenschappen en Gezondheidsvoorlichting en -bevordering een aanvraag ingediend om de master om te vormen tot een tweejarige opleiding. De laatste stand van zaken vind je op www.UGent.be/tweejarigemasters

Faculteit Geneeskunde en
Gezondheidswetenschappen
De Pintelaan 185, 9000 Gent
T 09 332 41 93
www.UGent.be/ge

- 3 Informatie voor studenten met een Vlaams diploma
- 3 – Een masterdiploma als einddoel
- 4 – Alternatieve trajecten
- 5 – Veel gebruikte termen
- 6 – Praktische info
- 8 Info for international degree students
- 10 Master in de geneeskunde
- 14 Master in de tandheelkunde
- 16 Master in het management en het beleid van gezondheidszorg
- 19 Master in de gezondheidsvoorlichting en -bevordering
- 23 Master in de verpleegkunde en de vroedkunde
- 25 Master in de ergotherapeutische wetenschap
- 27 Master in de logopedische en audiologische wetenschappen
- 29 Master in de biomedische wetenschappen
- 32 Master in de lichamelijke opvoeding en de bewegingswetenschappen
- 36 Master in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie
- 40 Master na master – Master in de huisartsgeneeskunde
- 42 Master na master – Master in de specialistische geneeskunde
- 44 Master na master – Master in de verzekeringsgeneeskunde en de medische expertise
- 46 Master na master – Master in de arbeidsgeneeskunde
- 49 Master na master – Master in de jeugdgezondheidszorg
- 51 Master na master – Master in de ziekenhuishygiëne
- 53 Master na master – Master in de specialistische tandheelkunde
- 56 Postgraduate Studies in Oral Health Sciences
- 58 Stadsplan

Alternatieve trajecten

Studieomvangvermindering

Een specifiek bachelordiploma is de basisvoorwaarde om – rechtstreeks of onrechtstreeks – toegelaten te worden tot de masteropleiding (zie p. 3). Een schakel- of voorbereidingsprogramma geeft op een gestructureerde manier vrijstellingen op basis van dat eerder behaalde diploma. Je zult slechts uitzonderlijk nog bijkomende vrijstellingen krijgen. Als je diploma echter niet vermeld wordt op de lijst van toegelaten diploma's kan je ook studieomvangvermindering in de bacheloropleiding aanvragen via individuele vrijstellingen. Dat kan op basis van **creditbewijzen, eerder verworven kwalificaties (EVK)** en **eerder verworven competenties (EVC)**.

> EVK en creditbewijzen

Studenten die over specifieke studiebewijzen beschikken, kunnen eventueel een vrijstelling verkrijgen voor bepaalde vakken. Vrijstellingen moeten steeds aangevraagd worden bij de betrokken faculteit. Die procedure is gratis.

> EVC

Wie niet over de specifieke studiebewijzen beschikt maar tijdens de loopbaan – via werkervaring of specifieke vorming – de competenties verworven heeft die eigen zijn aan een opleidingsonderdeel, kan hiervoor een EVC-procedure opstarten. De procedure is niet gratis en vereist een gedetailleerde portfolio. Als je ervaring via het bekwaamheidsonderzoek erkend wordt, ontvang je een bekwaamheidsbewijs. Met dat bewijs van bekwaamheid kan je vrijstellingen aanvragen.

Flexibele studietrajecten

Als je je studies wenst te spreiden (bijvoorbeeld om de combinatie met werk of gezin mogelijk te maken), dan zijn er een aantal opties. Zo kan je de opleiding deeltijds volgen (ongeveer de helft van het normale pakket) of je kunt een pakket op maat samenstellen. In het laatste geval spreken we over een geïndividualiseerd traject (GIT). Een GIT wordt altijd aangevraagd bij de betrokken faculteit. Elke faculteit heeft een trajectbegeleider die de aanspreekpersoon en begeleider is voor die procedure. De combinatie werken/studeren is dus in theorie mogelijk. Alle opleidingen aan de UGent worden in dagonderwijs aangeboden. Als werkstudent moet je dus werk- en studieschema zo goed mogelijk op elkaar proberen af te stemmen. Studenten die minstens 80 uren per maand tewerkgesteld zijn of een zelfstandige activiteit uitoefenen, kunnen het werkstudentenstatuut aanvragen. De faculteiten leggen in een facultair reglement vast welke faciliteiten worden verleend aan die studenten.

Andere vervolgopleidingen

Naast het aanbod van masters worden er aan de UGent nog een aantal vervolgopleidingen ingericht. **Postgraduaten** zijn opleidingen die qua structuur afwijken van de master-na-masteropleidingen (bv. minder dan 60 studiepunten, maar toch meer dan 20 studiepunten, afwezigheid van een masterproef ...) of opleidingen die een beroepsvoorbereidend karakter hebben. Na afloop van een postgraduaatsopleiding krijg je een postgraduaatsgetuigschrift. Het studiegeld varieert van opleiding tot opleiding. **Permanente vorming:** alle opleidingsprogramma's die niet leiden tot een formeel diploma zijn gebundeld onder de term permanente vorming. Die programma's zijn zeer uiteenlopend qua omvang en duur. Ook de toelatingsvoorwaarden zijn erg verschillend en afhankelijk van de opleiding. Een opleiding uit de permanente vorming kan bekroond worden met een getuigschrift. **Specifieke lerarenopleiding:** de SLO leidt tot het diploma van leraar dat wordt uitgereikt na het behalen van het masterdiploma. De studieomvang bedraagt 60 studiepunten, waarvan 30 sp theorie en 30 sp praktijk. In sommige masteropleidingen (van minstens 120 sp) kun je tot 30 sp van het theoretische gedeelte van de SLO opnemen.

Veel gebruikte termen

Credits of studiepunten

Elke opleiding en elk opleidingsonderdeel wordt uitgedrukt in studiepunten. Eén studiepunt staat voor 25 à 30 uren studietijd. De studietijd is een schatting van de totale hoeveelheid tijd die nodig is om de opleiding/het opleidingsonderdeel te verwerken. Het is de som van het aantal contacturen en de tijd die nodig is voor de persoonlijke verwerking van de leerstof. Eén jaar studie staat voor 60 studiepunten. Het systeem van studiepunten komt overeen met de ECTS-normen die internationaal erkend zijn. ECTS staat voor European Credit Transfer System. Door middel van het leerkrediet houdt de Vlaamse overheid het volledige studie-loopbaantraject bij van alle studenten. Alle info op www.UGent.be/leerkrediet.

Minor

Een minor bestaat uit een homogene groep opleidingsonderdelen die een verbredende focus heeft en die slechts zijdelings met de opleiding verband houdt. Vaak heeft de student de keuze tussen verschillende minors.

Major

Een major bestaat uit een homogene groep opleidingsonderdelen die een verdiepende focus heeft binnen een opleiding. Ook hier zijn er vaak verschillende keuzemogelijkheden.

Masterproef

De masterproef is het sluitstuk van een masteropleiding. Het is een persoonlijk wetenschappelijk werk over een onderwerp dat aansluit bij de gekozen opleiding en/of afstudeerrichting. Het onderwerp wordt gekozen in overleg met de promotor, dat is de professor die het werk begeleidt, samen met de wetenschappelijke staf. Het is de zelfstandige uitwerking van een wetenschappelijk onderwerp en houdt een zekere specialisatie in, een element waarnaar tijdens een sollicitatie dikwijls wordt gevraagd.

Schakelprogramma

Een schakelprogramma is een overgangsprogramma tussen een professionele bachelor (3-jarige hogeschoolopleiding) en een master. Een schakelprogramma heeft een studieomvang van ten minste 45 studiepunten en ten hoogste 90 studiepunten. Het bevat in de meeste gevallen de kernvakken uit het academisch bachelorprogramma. Een schakelprogramma heeft de bedoeling om de student de algemeen academische én domeinspecifieke competenties bij te brengen om met redelijke kans op slagen de masteropleiding aan te vatten. Het programma fungeert als 'toelatingsproef' tot één specifieke masteropleiding en leidt niet tot een bachelordiploma.

Vorbereidingsprogramma

Een voorbereidingsprogramma is een overgangsprogramma tussen een academische bachelor en een master, eventueel te volgen als de bachelor geen rechtstreekse toegang geeft tot de master. De klemtoon ligt vooral op de domeinspecifieke competenties aangezien studenten die eerder een academische opleiding volgden, al verondersteld worden de algemeen wetenschappelijke competenties te beheersen. Het programma fungeert als 'toelatingsproef' tot één specifieke masteropleiding en leidt niet tot een bachelordiploma.

Verkorte bacheloropleiding

Een voorbereidings- of schakelprogramma bereidt de student voor op één welbepaalde master. Een verkorte bachelor daarentegen zal de student alle doelstellingen van de bachelor bijbrengen. Een verkorte bachelor is dan ook omvatter dan een voorbereidings- of schakelprogramma. Het bachelordiploma biedt meer doorstroommogelijkheden naar diverse vervolgopleidingen en eventueel ook op de arbeidsmarkt.

Meer info

Adviescentrum voor Studenten
Sint-Pietersnieuwstraat 33
9000 Gent, T 09 331 00 31
acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

Meer info flexibel studeren

www.UGent.be > volg ... voor studenten > studeren: flexibel studeren

Meer info trajectbegeleiding

www.UGent.be/monitoraat

Voor een overzicht

van het aanbod, surf naar:

www.UGent.be > volg masteropleidingen (incl. postgraduaatsopleidingen)

www.UGent.be > volg permanente vorming en nascholing

www.UGent.be > volg specifieke lerarenopleiding

Praktische info

Start academiejaar

Het academiejaar 2013-2014 start op 23 september 2013.

Inschrijven

Als je student was aan de UGent in het academiejaar 2012-2013, krijg je elektronisch een uitnodiging tot herinschrijving. Ook als je van opleiding wenst te veranderen is dat een 'her'inschrijving die dus elektronisch moet gebeuren.

Wie nooit eerder aan de UGent was ingeschreven, moet zich inschrijven als 'nieuwe student':

- × Je kunt je vooraf elektronisch registreren op <http://prospect.UGent.be>. Hierdoor versnel je de inschrijvingsprocedure, maar het is nog geen definitieve inschrijving.
- × Je inschrijving maak je definitief door je persoonlijk aan te melden in de foyer van het Universiteitsforum (Ufo), Sint-Pietersnieuwstraat 33. Je bent welkom van 1 juli tot en met 12 juli 2013 en van 5 augustus tot en met 20 september 2013, van maandag tot vrijdag doorlopend van 10 tot 16 u. Breng je identiteitskaart mee en ook het originele diploma (of goed leesbare kopie ervan) dat toegang verleent tot de gekozen studie.
- × Na die periode moet je je wenden tot de afdeling Studentenadministratie en studieprogramma's (Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent, T 09 331 00 99).

Studiegeld

Het studiegeld wordt ieder jaar bepaald in overleg met de verschillende universiteiten. Normaal gebeurt er alleen een indexaanpassing. De reële bedragen voor 2013-2014 worden vastgelegd tegen uiterlijk 1 mei 2013.

De volgende bedragen waren van toepassing voor de bachelor- en masteropleidingen (diplomacontract zowel voor een voltijds modeltraject als voor een geïndividualiseerd traject) in 2012-2013 en kunnen als referentie dienen:

- × niet-beursstudent: € 596,30
- × bijna-beursstudent: € 350,30
- × beursstudent: € 80,00

Voor de schakel- en de voorbereidingsprogramma's die afwijken van 60 studiepunten gebeurt er een verrekening volgens het aantal studiepunten.

Voor bepaalde master-na-masteropleidingen wordt een verhoogd studiegeld gevraagd.

Raadpleeg de website voor de juiste informatie.

Lesroosters

In deze brochure vind je per opleiding een overzicht van het vakkenpakket. De lesroosters zijn te vinden op www.UGent.be/studiekiezer > ga naar de opleiding van jouw keuze > onder het tabblad 'praktisch' vind je het respectieve lesrooster.

Voltijds/Deeltijds

Alle masteropleidingen worden in dagonderwijs georganiseerd. Ze worden zowel voltijds als halftijds ingericht. Halftijds betekent dat het vakkenpakket kan gespreid worden over het dubbele van de normaal voorziene studieduur. Sommige opleidingen kunnen ook over 3 of 4 jaar deeltijds gespreid worden.

Interuniversitair

Een aantal masteropleidingen wordt interuniversitair ingericht. Praktisch betekent het dat ofwel de lesgevers uit verschillende universiteiten zich naar een bepaalde opleidingsplaats verplaatsen, of dat de studenten beurtelings aan de verschillende universiteiten les hebben, of dat de deelnemende universiteiten verschillende keuzepakketten in het kader van een opleiding aanbieden. Meer informatie hierover is te vinden bij de opleidingen in kwestie.

Nog vragen over ...

> De opleidingen en toelatingsvoorwaarden

Blijven er na het doornemen van de documentatie nog vragen over of wens je een persoonlijk gesprek, dan kan dat op het Adviescentrum. De studieadviseurs staan ter beschikking voor alle studenten. Voor een uitgebreid gesprek maak je best vooraf een afspraak.

Adviescentrum voor Studenten, Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent, T 09 331 00 31, acs@UGent.be.

> Het sociaal statuut

Voor informatie over studiefinanciering, kinderbijslag, het statuut van de deeltijdse student ... kan je terecht bij de Sociale Dienst, Sint-Pietersnieuwstraat 47, 9000 Gent, T 09 264 70 72 of 09 264 70 78, SocialeDienst@UGent.be.

> Huisvesting

Voor meer informatie over het huren van een kot of over de universitaire homes kan je terecht bij de afdeling Huisvesting, Stalhof 6, 9000 Gent, T 09 264 71 00, Huisvesting@UGent.be.

Info for international degree students

Obtaining a master's degree?

This brochure presents all master programmes offered by Ghent University. There are 11 brochures available, one for each faculty.

Besides the Dutch programmes you will also find the international master programmes entirely taught in English and some English postgraduate studies.

Contrary to the Dutch-taught programmes (which require Dutch proficiency), the international programmes are ideal for international degree students wishing to obtain a master's degree. A good knowledge of English however is required. Please check the language requirements for each master.

You will find information on the objectives and the content of each international programme as well as details regarding the admission requirements, useful addresses, tuition fees, etc. The tuition fee mentioned with each master may vary slightly from year to year.

Besides these programmes there are also a limited number of English permanent training programmes (see online course catalogue, classified per faculty).

- × Most masters have their own website with specific information (the address can be found with each master in this brochure).
- × Detailed information on the content of the programmes can be found in the online course catalogue of Ghent University (www.UGent.be/en/degree > making an informed choice: study programme > related links: course catalogue).

Attention: In the course catalogue all study programmes have been translated into English on behalf of international students and researchers. However, this does not mean that the language of instruction is automatically English as well; it is either Dutch or English.

Info admission and application

Important!

International degree students who want to obtain a master's degree can only be admitted after an application procedure:

Ghent University
International Admissions Desk
Office for Student Administration and Study Programmes
Sint-Pietersnieuwstraat 33 (Ufo), B-9000 Gent - Belgium
T +32 (0)9 331 00 70 - F +32 (0)9 331 01 46
internationalstudents@UGent.be
www.UGent.be/admission

Getting acquainted with the culture

Low Countries Studies is a programme for exchange students and other foreign students and researchers who are already studying or working as a researcher at Ghent University and who want to learn more about Flanders, Belgium and the Netherlands. The students are given a broad overview of various aspects of Flemish society and everyday customs in Flanders.

More information

www.lowcountries.UGent.be

Glossary

Academic bachelor degrees

Bachelor programmes comprise 180 ECTS credits (3 years). Successful students are awarded the degree of bachelor.

Academic master degrees

comprise either 60 ECTS credits (1 year), 120 ECTS credits (2 years), 180 ECTS credits (3 years) or 240 credits (4 years).

Master programmes build further on the knowledge acquired during the appropriate bachelor degree, bringing the student to an advanced level of knowledge and competences in a specific field of study. The programme is concluded by a master's dissertation which means an important part of the assessment. Successful students are awarded the degree of master.

Advanced master degrees

comprise 60 ECTS credits (1 year) and provide high standard specialization opportunities for holders of a particular master degree. They aim at deepening the knowledge and/or competences in a certain field of study.

These programmes are open to students who hold a master degree or a four year bachelor degree; a preparatory course may be required. The programme is concluded by a master's dissertation which means an important part of the assessment. Successful students are awarded the degree of master.

Postgraduate studies

Postgraduate studies are study programmes of minimum 20 ECTS credits.

They constitute study and learning paths intended to enable students to explore the competences acquired upon completion of a bachelor's or master's study, in greater depth and scope, as part of their further professional training. Successful students are awarded a postgraduate certificate, in some cases conferring a legally recognized professional qualification.

Erasmus Mundus

Erasmus Mundus Master Courses are high-quality course programmes at master level, which were selected for funding by the European Commission. Each course programme is offered by a consortium of universities which are situated in different European countries. Students of an Erasmus Mundus Master Course study in at least two of these countries. After successfully completing the programme students are awarded a recognized double, multiple or joint diploma.

International Course Programme - ICP

Master programme organised by Ghent University and the Flemish Interuniversity Council (VLIR-UOS). All programmes take up two academic years and lead to a MSc. degree. These courses focus on specific problems of developing countries.

Credits

Credits are based on ECTS-principles. At Ghent University 60 credits constitute a full-time programme of approximately one academic year. One credit equals 25 (max. 30) hours of education, study and assessment activities.

To stimulate students to take responsibility for their own study progress, in Flanders a system of 'learning account' has been established recently. It is a means for the Flemish Government to have an overview of the study progress of all students. Detailed information can be found on www.UGent.be/en > education and study > study support > learning account.

Master in de geneeskunde

AFSTUDEERRICHTINGEN: HUISARTS • ZIEKENHUISARTS • MAATSCHAPPELIJKE GEZONDHEIDSZORG

Inhoud

De opleiding tot arts neemt zeven jaar (*) in beslag en is ingedeeld in twee cycli: drie bachelorjaren en vier masterjaren (*).

In de opleiding Geneeskunde bestaat een studiejaar uit geïntegreerde blokken en lijnen (meer informatie over het curriculum is te vinden in de bachelorbrochure van de opleiding Geneeskunde die je kunt bestellen bij het Adviescentrum voor Studenten).

(*) De masteropleiding Geneeskunde zal vanaf 2015-2016 uit 180 studiepunten bestaan i.p.v. de huidige 240 (aan alle Vlaamse universiteiten). De totale opleidingsduur van de basisopleiding Geneeskunde zal dus inkorten tot zes jaar (drie bachelorjaren en drie masterjaren).

De wijzigingen zijn op het moment van het in druk gaan van deze brochure nog niet bekend.

Opbouw

In het masterprogramma wordt ernaar gestreefd om de theoretische kennis over ziektebeelden, hun ontstaan, diagnose en therapie beter te integreren met de praktijk (via trainingen in het skillslab, via patiëntencontact en stages en door de studenten te leren om in kleine groep klinische problemen op te lossen). Voor de studenten van het eerste en tweede masterjaar worden elke week **klinische lessen** georganiseerd. Uitgaande van het verhaal van een patiënt (aanwezig in het auditorium) wordt de diagnostische aanpak besproken. Veel aandacht gaat naar de betekenis van klinische bevindingen, naar de psychosociale context van de patiënt, en naar een rationele keuze van onderzoeksmethodes en behandeling ('evidence based medicine'). In het eerste en tweede masterjaar wordt ook aan een **masterproef** gewerkt, die op het einde van het tweede masterjaar wordt verdedigd.

Daarnaast staan heel wat **stages** op het programma.

Toekomstige huisartsen en specialisten volgen gezamenlijk het studieprogramma van het eerste, tweede en derde masterjaar. In het laatste jaar loopt het programma uiteen.

Tijdens de **klinische blokken** van het eerste en tweede masterjaar wordt kennism gemaakt met de patiëntenzorg in observatiestages (individuele kijkstages) en gestructureerde stages (stages in groep waarbij patiënten met belangrijke ziektebeelden onderzocht worden onder begeleiding van ervaren artsen). Tijdens het **blok huisartsgeneeskunde en eerstelijnsgezondheidszorg** in het tweede masterjaar is voor elke student een week huisartsstage voorzien. Het tweede masterjaar wordt afgesloten met de **oriëntatiestage**, waarbij elke student drie weken stage loopt in disciplines naar keuze, met als doel het kiezen van de vervolgopleiding te ondersteunen. Het derde masterjaar bestaat hoofdzakelijk uit **stage** in deze disciplines: interne geneeskunde, spoedopname, heelkunde, bewegingsstelsel, pediatrie, gynaecologie/verloskunde, huisartsgeneeskunde, psychiatrie, neus-, keel-, oorheelkunde, huidziekten. Voor elke discipline zijn stagedoelen gedefinieerd. Daarnaast is reflectie over de klinische praktijk een essentieel onderdeel in de vorming van artsen.

Vanaf het vierde masterjaar volgen toekomstige huisartsen, ziekenhuisartsen en studenten maatschappelijke gezondheidszorg een apart traject:

- **Huisartsen** starten met een stage in huisartsrelevante ziekenhuisdisciplines, gevolgd door zes maanden specifieke huisartsenopleiding waarin lesblokken afgewisseld worden met stage.
- **Ziekenhuisartsen** starten met twee periodes van negen weken stage in twee disciplines naar keuze, gevolgd door zes maanden stage in disciplines die voor de vervolgopleiding van belang zijn.
- Studenten die opteren voor de afstudeerrichting **maatschappelijke gezondheidszorg** zullen stage lopen in de toepassingsvelden van de maatschappelijke gezondheidszorg. Daarnaast wordt ook stage gelopen in andere disciplines.

Binnen de drie afstudeerrichtingen hebben de studenten keuze tussen twee opties: een traject waarbij de nadruk ligt op patiëntencontact of een traject waarbij de nadruk ligt op wetenschappelijk onderzoek.

Buitenlandse stages binnen de Europese Gemeenschap zijn mogelijk via het Erasmus/Socrates-programma. Studenten kunnen ook hun stageplaats verder zoeken in bv. Cambodja, Bolivia, Kenia, Rwanda, Uganda, Ecuador ...

Wie het diploma van Master in de geneeskunde behaalt, kan de verdere beroepsopleiding aanvangen: hetzij voor (erkend) huisarts door het volgen van de Master in de **huisartsgeneeskunde** (twee jaar), hetzij voor specialist (chirurgie, pediatrie ...) door het volgen van de opleiding **arts-specialist** (duur is afhankelijk van de specialisatie). Die opleiding is vooral praktisch gericht. Het betreft voltijds bezoldigd werken als 'arts-specialist-in-opleiding (ASO)' gedurende een welbepaald aantal jaren.

Een opleiding tot specialist kan je volgen in het Universitair Ziekenhuis (UZ) of in een andere door de Hoge Raad goedgekeurde stageplaats. Het aantal kandidaten is beperkt en wordt verdeeld in het kader van de contingentering (K.B. 30.05.02). Bij de speurtocht naar een geschikte opleidingsplaats kan je rekenen op de hulp van de stagemeester van de betrokken discipline. De examenresultaten tijdens de masterjaren, de stagebeoordeling, de motivatie, de attitude, het resultaat op een specifieke toets, en een interview zijn hierbij factoren die van doorslaggevend belang kunnen zijn.

Voor alle duidelijkheid vermelden we hier nog dat de titel van arts-specialist in België niet door de universiteiten zelf maar door het federaal Ministerie van Volksgezondheid wordt toegekend, op voorstel van een erkenningscommissie waarvan ook universiteitsprofessoren deel uitmaken.

Master in de geneeskunde

AFSTUDEERRICHTINGEN: HUISARTS • ZIEKENHUISARTS • MAATSCHAPPELIJKE GEZONDHEIDSZORG

Arbeidsmarkt

Zoals uit de masteropleiding en de vervolgopleidingen kan worden afgeleid, zijn er drie soorten artsen: de huisartsen, de arts-specialisten en een derde groep werkzaam in de niet-curatieve sector.

> huisarts

Wie koos voor de huisartsopleiding zoekt meestal in functie van de regionale spreiding een vestiging, de laatste tijd meer en meer in samenwerkingsverband met andere huisartsen of paramedici. De taken van de huisarts zijn breder dan die van de specialist. Voor de meeste patiënten is de huisarts de eerste contactpersoon en meestal ook de vertrouwensfiguur, die via het Globaal Medisch Dossier de zorgverlening in overleg met de patiënt coördineert. Een huisarts maakt kennis met alle mogelijke ziektebeelden waaronder ook psychosociale klachten. Aangezien de huisarts de centrale plaats bekleedt in de eerste lijn, is hij ook betrokken in lokale samenwerkingsverbanden bijvoorbeeld met andere specialisten, klinieken, OCMW, diensten voor thuisverzorging, centra voor geestelijke gezondheidszorg en dergelijke. Meer en meer heeft de huisarts ook een preventieve taak.

> specialist

Wie een opleiding tot arts-specialist volgde, vindt doorgaans een job in het gekozen specialisme, in een ziekenhuis of een eigen praktijk of binnen een samenwerkingsverband. De taken situeren zich binnen de gespecialiseerde diagnose en therapie. De specialisaties verschillen sterk van elkaar: psychiatrie, chirurgie, pediatrie, anesthesiologie ...

> niet-curatief

De niet-curatieve gezondheidszorg is moeilijk onder één noemer te brengen. Ieder middelgroot bedrijf of dito instelling heeft zijn eigen arbeidsgeneesheer. Heel wat artsen vervullen administratieve taken bij de overheid of zijn ingeschakeld in de verzekeringsgeneeskunde, jeugdgezondheidszorg, preventie, controle en inspectie, noem maar op. Geneesheren komen ook terecht in het wetenschappelijk onderzoek binnen overheidsdiensten, privé-bedrijven, universiteiten. Last but not least heeft de gezondheidszorg nood aan medici met managementcapaciteiten.

> buitenland

Voor heel wat afgestudeerden biedt het buitenland interessante vooruitzichten voor verdere specialisatie of praktijkervaring. De behoefte aan medisch geschoold personeel in de derde wereld is nog altijd enorm groot. Ook de humanitaire hulp (bv. Artsen zonder Grenzen) kan nog heel wat assistentie gebruiken.

Master in de geneeskunde

240 STUDIEPUNTEN • VOLTIJDS OF HALFTIJD • ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS • DIPLOMA: MASTER OF MEDICINE

TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA	
Rechtstreeks: – Ba geneeskunde	
MASTER: GEMEENSCHAPPELIJK GEDEELTE	
ALGEMENE VAKKEN	113
Problemen van hart, longen, bloedvaten, bloedvormende organen en nieren	16
Problemen van digestief stelsel, endocrien stelsel en voeding	10
Problemen van borst en urogenitaal stelsel	9
Klinische, technische en communicatieve vaardigheden III	5
Medische probleemoplossing en 'Evidence Based Medicine' II	5
Exploratie in de arbeidsgeneeskunde. Groepswerk: gezondheid en maatschappij. Studium generale.	5
Huisartsgeneeskunde en eerstelijnsgezondheidszorg	5
Problemen van geestelijke gezondheid, zenuwstelsel en ogen	9
Problemen van het bewegingsstelsel	9
Problemen van klinische genetica, verloskunde, pediatrie en adolescentie	10
Problemen van de oudere	5
Klinische, technische en communicatieve vaardigheden IV	5
Medische probleemoplossing en 'Evidence Based Medicine' III	4
Exploratie en ethiek. 'Medical Humanities'. Interprofessionele oefening zorgstrategie	3
Aspecten van de klinische stage	3
Reflectie over de klinische praktijk	10
STAGE	40
MASTERPROEF	27

Master in de geneeskunde

240 STUDIEPUNTEN • VOLTIJDS OF HALFTIJD • ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS • DIPLOMA: MASTER OF MEDICINE

AFSTUDEERRICHTING HUISARTS	
MASTER	
ALGEMENE VAKKEN	30
De praktijk van huisartsgeneeskunde en eerstelijns-gezondheidszorg	10
Capita selecta uit de maatschappelijke gezondheidkunde	3
Stage huisartsgeneeskunde	17
MAJORS	24
PRAKTIJK IN DE HUISARTSGENEESKUNDE	
Ziekenhuisstage: oriëntatie huisartsgeneeskunde	24
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK IN DE HUISARTSGENEESKUNDE	
Stage wetenschappelijk onderzoek in de huisartsgeneeskunde	12
Ziekenhuisstage: oriëntatie huisartsgeneeskunde	12
KEUZEVAKKEN	3
Bewegen en sport: nu en later	3
Patiëntenzorg in de Franse taal	3
Inleiding op internationale en globale ontwikkeling en gezondheidszorg	3
Vak uit studieprogramma's UGent	3
MASTERPROEF	3

AFSTUDEERRICHTING MAATSCHAPPELIJKE GEZONDHEIDSZORG	
MASTER	
ALGEMENE VAKKEN	24
Specifieke stage: oriëntatie maatschappelijke gezondheidszorg	
MAJORS	33
PRAKTIJK IN DE MAATSCHAPPELIJKE GEZONDHEIDSZORG	
Maatschappelijke gezondheidszorg	5
Specialistische en ziekenhuisgeneeskunde gericht op urgentiegeneeskunde	4
Capita selecta uit de maatschappelijke gezondheidkunde	3
Stage maatschappelijke gezondheidszorg	15
Vak(ken) uit een keuzelijst en/of uit het 4de jaar Master in de geneeskunde of uit de studieprogramma's UGent	6
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK IN DE MAATSCHAPPELIJKE GEZONDHEIDSZORG	
Stage wetenschappelijk onderzoek inzake maatschappelijke gezondheidszorg	20
Vak(ken) uit een keuzelijst en/of uit het 4de jaar Master in de geneeskunde of uit de studieprogramma's UGent	13
MASTERPROEF	3

AFSTUDEERRICHTING ZIEKENHUISARTS	
MASTER	
ALGEMENE VAKKEN	24
Specifieke stage: oriëntatie ziekenhuisarts	
MAJORS	33
PRAKTIJK VOOR DE ZIEKENHUISARTS	
Specialistische en ziekenhuisgeneeskunde gericht op urgentiegeneeskunde	4
Maatschappelijke, ethische en juridische aspecten van de ziekenhuisgeneeskunde	3
Capita selecta uit de ziekenhuisgeneeskunde	6
Stage ziekenhuisarts	17
Vak(ken) uit een keuzelijst en/of uit de studieprogramma's UGent	3
WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK VOOR DE ZIEKENHUISARTS	
Stage wetenschappelijk onderzoek voor de ziekenhuisarts	24
Vak(ken) uit een keuzelijst en/of uit de studieprogramma's UGent	9
MASTERPROEF	3

Meer info

Adviescentrum voor Studenten
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

Master in de tandheelkunde

Inhoud

De opleiding tot tandarts duurt vijf jaar en is ingedeeld in twee cycli: drie bachelorjaren en twee masterjaren. In de opleiding tandheelkunde bestaat een studiejaar niet uit los van elkaar gedoceerde vakken maar uit geïntegreerde blokken en lijnen (meer informatie over het curriculum is te vinden in de bachelor-brochure van de opleiding Tandheelkunde die je kunt bestellen bij het Adviescentrum voor Studenten).

Opbouw

> Master in de tandheelkunde

De kennis uit de bachelorcyclus wordt in de master verder klinisch vertaald. Hierbij wordt grote nadruk gelegd op verdere verbreding, verdieping en klinische toepassing van **specifieke tandheelkundige disciplines** zoals dentale radiologie, materiaalwetenschappen, prothetiek (vast en uitneembaar), endodontie, parodontologie, orthodontie en kindertandheelkunde. Daarnaast komen ook een aantal deelgebieden aan bod zoals kaakgewrichts-pathologie, implantologie en gerodontologie. In die opleidings-onderdelen wordt er gestreefd naar een geïntegreerde patiëntenbehandeling. Tijdens de masteropleiding is er voortdurend aandacht voor de **maatschappelijke context**. Onderwerpen over communicatieleer, ethiek, deontologie, sociale ongelijkheid ... komen aan bod. Daarnaast wordt de **medische kennis** van de studenten verder uitgebouwd met o.a. inwendige geneeskunde voor tandartsen en aspecten van dermatologie, plastische heekunde en neus-, keel- en oorziekten. Verder wordt ook de nadruk gelegd op de verdere ontwikkeling van de **wetenschappelijke onderzoekscompetenties**. Op die manier wordt een algemeen tandarts gevormd met een brede medische, wetenschappelijke en maatschappelijke kennis. Met het behalen van het diploma Master in de tandheelkunde is men een volwaardig tandarts.

> postgraduaatsopleiding/stagejaar

Om de beroepstitel van 'algemeen tandarts' te behalen, volgen de studenten na de basisopleiding een stagejaar in de vorm van een postgraduaatsopleiding. Die titel geeft de tandarts het recht autonoom een praktijk uit te oefenen. De opleiding duurt twaalf maanden en wordt georganiseerd door de universiteit. Tweedeerde is specifiek gericht op de autonome beroepsuitoefening, vandaar 'stagejaar'. De federale overheid voorziet een maandelijks vergoeding.

> specialisaties

Een deel van de afgestudeerde tandartsen duikt niet onmiddellijk de algemene praktijk in, maar specialiseert zich aan de universiteit in een bepaalde discipline. De Universiteit Gent verzorgt specialisaties in de orthodontie, de parodontologie, de endodontologie, de kindertandheelkunde en de bijzondere tandheelkunde, en vanaf 2013-14 de reconstructieve tandheelkunde.

Arbeidsmarkt

Door de vergrijzing van de tandartsenpopulatie en de beperkte instroom van nieuwe tandartsen zitten de beroepsmogelijkheden duidelijk in de lift. Vandaag is er een tekort aan tandartsen (in een aantal regio's van het land is dat zelfs sterk uitgesproken). Dat tekort zal het komende decennium nog toenemen. De vraag naar tandartsen overtreft dus het aanbod van de afgestudeerden. De quota - vastgelegd door de overheid - worden niet gehaald. Er is echter heel wat werk te verrichten op het gebied van de tandheelkundige verzorging en de preventie. Rekening houdende met de vervrouwelijking van het beroep, de evolutie van de hoogtechnologie en de verhoogde vraag naar specialistische zorg dient er een fundamentele mentaliteits- en gedragsverandering ontwikkeld te worden met betrekking tot de uitvoering van het beroep. De wil hiervoor bestaat en de verandering komt traag op gang. De aantrekkelijkheid van het beroep neemt toe mede dankzij het oprichten van groepspraktijken (het is aangenamer werken voor de tandarts) en het inrichten van de opleiding tot tandarts-assistent. Op die manier kan de tandarts ondersteuning krijgen door geschoolde medewerkers.

> tandartskabinet

Tandartsen komen nog steeds terecht in een individuele tandarts-praktijk, maar de groepspraktijken zitten duidelijk in de lift. Enkele tandartsen zijn werkzaam in poliklinieken van zieken-fondsen of in ziekenhuizen. Schooltandverzorging, tandheelkunde in instellingen of bedrijfs-tandheelkunde – werkterreinen die in sommige van de ons omringende landen bestaan – kennen wij in ons land (nog) niet. Vlamingen maken ook gebruik van de mogelijkheid om in het buitenland (binnen de EU) als tandarts te werken. Wie die stap zette, deed dat met succes.

> andere mogelijkheden

Nieuwbakken tandartsen verliezen veelal uit het oog dat er eveneens jobmogelijkheden zijn op het gebied van de medische en farmaceutische bedrijven, firma's voor tandheelkundige materialen, tandverzorgingsdiensten in medische, psychiatrische en geriatrie instellingen. Ook de uitbouw van forensische of gerechtelijke tandheelkunde en de ontwikkeling van software voor tandartsen (dental computing) zijn mogelijkheden die door jonge tandartsen nog vaak over het hoofd worden gezien.

Master in de tandheelkunde

120 STUDIEPUNTEN • VOLTIJDS OF HALFTIJD • ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS • DIPLOMA: MASTER OF SCIENCE

TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA	
Rechtstreeks:	
– Ba tandheelkunde	
MASTER	
ALGEMENE VAKKEN	63
Mondpathologie	3
Bouw en functie III	3
Bouw en functie IV	4
Kindertandheelkunde	3
Prothetische tandheelkunde II	4
Orthodontie	5
Tandheelkundige bio-engineering	4
Maatschappij en gezondheid	3
Handvaardigheid IV: kindertandheelkunde, prothetische tandheelkunde, orthodontie	4
Klinische vaardigheden IV: ergonomie, communicatie, orale chirurgie, radiologie	3
Algemene medische pathologie I, incl. gerodontologie	3
Algemene medische pathologie II, incl. gerodontologie	3
Hoofd en hals: pathologie en chirurgie I	5
Hoofd en hals: pathologie en chirurgie II	5
Algemene diagnostiek en behandelingsplanning (keuzes maken)	8
Dentale traumatologie, schade, ethiek en deontologie	3
KEUZEVAK	3
Bijzondere aandachtsgroepen:	
- De angstige patiënt	
- Complexe chronische medische condities	
- De oncologische patiënt	
- De kwetsbare oudere patiënt	
- TMD en aangezichtspijn	
- Verstandelijke en/of sociale beperkingen	
Vak uit de studieprogramma's UGent	
STAGE	30
MASTERPROEF	24

Meer info

Adviescentrum voor Studenten
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

Master in het management en het beleid van de gezondheidszorg

Inhoud

Het management van zorginstellingen vraagt ook om specifiek hiervoor opgeleide mensen, die enerzijds in staat zijn om de maatschappelijke, ethische, juridische context van de zorginstellingen goed te begrijpen, en die anderzijds in staat zijn om zorginstellingen op een succesvolle wijze te beheren of het (overheids-) beleid ten aanzien van de zorgsector mee vorm te geven. Een goed management in zorginstellingen veronderstelt dat men oog heeft voor het personeel en de patiënt, maar dat men tegelijkertijd ook de financiële leefbaarheid van de instelling in beschouwing neemt. Maatschappelijke verantwoording en economisch inzicht zijn basisvereisten voor een goed beheer. Een belangrijke doelstelling van de master is het aanleren van een kritisch-wetenschappelijke attitude ten aanzien van het beheer en beleid van zorginstellingen. Centraal in de opleiding staan:

- ontwikkeling van een academisch denk- en werkniveau;
- gerichtheid op permanent leren en leren in de praktijk;
- grensverleggend, methodisch en probleemoplossend denken;
- flexibiliteit, weerbaarheid in de aanpak;
- toegankelijkheid voor werkstudenten.

Opbouw

> **Master**
De masteropleiding legt de focus eerder op een wetenschappelijke benadering van de management- en beleidsvraagstukken dan op een praktijkgerichte aanpak. De uitgebreidere en diepgaandere wetenschappelijke kennis van een master moet voorbereiden op goede besluitvorming in de complexe situaties van een zorginstelling. Een grote mate van zelfstandigheid onderscheidt de masteropleiding van de eindcompetenties van de professionele bacheloropleiding.

Alle aangeboden vakken zijn gericht op management en beleid. Ondersteunende basiswetenschappen worden voorzien in het schakelprogramma en (eventueel) in een voorbereidingsprogramma. Vier grote groepen van vakken worden voorzien: basiswetenschappen, management en beleid van zorginstellingen, onderzoeksvaardigheden en context van de gezondheidszorg. De masterproef vormt eveneens een belangrijk onderdeel. Een belangrijke troef van de opleiding tot Master in het management en beleid van gezondheidszorg is dat het studieprogramma helemaal aangepast is aan werkstudenten. Bij de vormgeving van het programma worden de lessen zo veel mogelijk geconcentreerd op een beperkt aantal dagen.

> **Rechtstreekse toegang**
Studenten met een economisch diploma kunnen, via keuzevakken, de eventueel nodige medische kennis verwerven.

> **Schakelprogramma**
Voor professionele bachelors wordt een schakelprogramma georganiseerd. In het schakelprogramma van 60 studiepunten komen vooral de basiswetenschappen en de onderzoeksvaardigheden aan bod en inleidende vakken op management en beleid van zorginstellingen en de context van de gezondheidszorg. Er wordt voortgebouwd op de eindtermen van de professionele bacheloropleiding.

> **Vorbereidingsprogramma**
Een aantal academische bachelors (zie volgende pagina) hebben toegang na het volgen van een voorbereidingsprogramma. Afhankelijk van hun vooropleiding, volgen zij een aangepast programma.

Arbeidsmarkt

De vorming van studenten met specifieke kennis rond het management en beleid in de gezondheidszorg is een absolute noodzaak omdat we een groeiende professionalisering van het managementberoep en de beleidsfuncties in de gezondheidszorg observeren. Onze doelstelling is dan ook om verpleegkundigen/vroedvrouwen en andere bachelors (bijvoorbeeld Economie en Geneeskunde) de nodige bagage mee te geven zodat ze op middenkader en topkaderniveau in dergelijke instellingen kunnen functioneren of dat ze mee vorm kunnen geven aan het overheidsbeleid ten aanzien van dergelijke instellingen. De gezondheidszorg is een sector die een toenemende professionalisering doormaakt op het vlak van management en grote nood heeft aan wetenschappelijk gevormde beleidsmensen.

Naast de tewerkstelling in zorginstellingen heeft een Master in het management en beleid van gezondheidszorg ook perspectieven in toeleverende bedrijven van gezondheidszorg zoals consultancy bedrijven en farmaceutische bedrijven. Een belangrijke afzetmarkt zijn de studiediensten en/of administraties van de overheidsinstanties werkzaam in de gezondheidszorg.

Master in het management en het beleid van de gezondheidszorg

60 STUDIEPUNTEN • VOLTIJDS OF HALFTIJD • ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS • DIPLOMA: MASTER OF SCIENCE

TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA
Rechtstreeks: – Ba/Ma economische wetenschappen – Ba/Ma toegepaste economische wetenschappen – Ba/Ma toegepaste economische wetenschappen: handelsingenieur – Ba/Ma sociaal-economische wetenschappen – Ma algemene economie – Ma bedrijfseconomie
Via schakelprogramma: (60 studiepunten) – Ba verpleegkunde – Ba vroedkunde – Ba logopedie en audiologie – Ba ergotherapie – Ba podologie – Ba medische beeldvorming – Ba voedings- en dieetkunde – Ba biomedische laboratoriumtechnologie – Ba toegepaste psychologie <i>opleiding(en) oude structuur:</i> • gegradueerden: verpleegkunde – vroedkunde – logopedie – audiologie – ergotherapie – podologie – kinesitherapie – medische beeldvorming – voedings- en dieetkunde
Via voorbereidingsprogramma: groep 1 (31 studiepunten) – Ba/Ma geneeskunde – Ba/Ma tandheelkunde – Ba/Ma in de logopedische en audiologische wetenschappen – Ba/Ma lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen – Ba/Ma revalidatiewetenschappen en kinesitherapie – Ba/Licentiaat kinesitherapie – Ba/Ma psychologie – Ba/Ma pedagogische wetenschappen – Ma sociaal werk groep 2 (40 studiepunten) – Ba farmaceutische wetenschappen/Ma farmaceutische zorg/ Ma geneesmiddelenontwikkeling – Ba/Ma biomedische wetenschappen – Ba/Ma criminologische wetenschappen – Ba/Ma uit het studiegebied Politieke en Sociale Wetenschappen groep 3 (46 studiepunten) – Ba/Ma rechten

MASTER
ALGEMENE VAKKEN
Beheer van informatiesystemen
Medisch en paramedisch recht
Patiëntenbeleid
Gezondheidseconomie
Financieel beheer
Human Resources Management
Management in de gezondheidsinstellingen
DOELGROEPPAKKEN
> voor Ba/Ma economische opleidingen (zie toel.vw.)
Methodologie van het wetenschappelijk onderzoek in de managementwetenschappen
Zorgethiek
> voor Schakel- en Voorbereidingsprogramma's:
Vak(ken) uit de studieprogramma's UGent
MASTERPROEF

Master in het management en het beleid van de gezondheidszorg

60 STUDIEPUNTEN ♦ VOLTIJDS OF HALFTIJD ♦ ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS ♦ DIPLOMA: MASTER OF SCIENCE

SCHAKELPROGRAMMA (60 SP)	
ALGEMENE VAKKEN	54
Non-profit accounting	8
Algemene zorgkunde	5
Algemene methodologie van het wetenschappelijk onderzoek	6
Methodologie van het wetenschappelijk onderzoek in de managementwetenschappen	3
Algemeen beheer en organisatie	7
Samenleving en gezondheid	6
Beginselen van economie	8
Inleiding in de statistiek	8
Zorgethiek	3
KEUZEVAKKEN	6
Vak(ken) uit de studieprogramma's UGent	

VOORBEREIDINGSPROGRAMMA	
ALGEMENE VAKKEN	23
Non-profit accounting	8
Algemeen beheer en organisatie	7
Algemene zorgkunde	5
Methodologie van het wetenschappelijk onderzoek in de managementwetenschappen	3
DOELGROEPVAKKEN	
> voor groep 1:	(8)
Beginselen van economie	8
> voor groep 2:	(17)
Beginselen van economie	8
Zorgethiek	3
Samenleving en gezondheid	6
> voor groep 3:	(23)
Zorgethiek	3
Samenleving en gezondheid	6
Inleiding in de statistiek	8
Algemene methodologie van het wetenschappelijk onderzoek	6

Master in de gezondheidsvoorlichting en -bevordering

Inhoud

Er is een groeiende nood aan deskundigen op het vlak van gezondheidsvoorlichting en -bevordering. De primaire preventie van een aantal chronische aandoeningen (hart- en vaatziekten, kanker, diabetes, obesitas ...) wordt steeds belangrijker. Patiënten hebben voorlichting en begeleiding nodig (patiënteneducatie) bij het aanpassen van hun leefstijl in het kader van een vaak levenslange ambulante behandeling.

Het effect van de omgeving op onze gezondheid en de druk die uitgaat van omgevingsfactoren op het gezondheidsgedrag van de populatie zijn niet te onderschatten. Zo is er een toenemende aandacht voor het organiseren van rookvrije omgevingen, het voeren van een gezondheidsbeleid in scholen en bedrijven ...

Een systematische en planmatige aanpak voor de gezondheidsprogramma's is dan ook uitermate belangrijk. De opleiding zorgt voor een goede kennis van theorieën die dergelijke programma's kunnen onderbouwen en van methoden om die programma's op hun waarde en effect te evalueren.

De Master in de gezondheidsvoorlichting en -bevordering heeft geen eigen specifieke bacheloropleiding maar is gericht op een instroom uit diverse professionele en academische bachelors. De master kan je ook volgen na het behalen van een andere master.

Gezondheidsvoorlichting en -bevordering is sterk multidisciplinair, het is een combinatie van gedragswetenschappen, sociale wetenschappen, medische en paramedische wetenschappen, communicatiewetenschappen, cultuurwetenschappen, e.a.

Kandidaten met een dergelijke basisopleiding op bachelor- of masterniveau kunnen zich met de masteropleiding verder verdiepen in de basiswetenschappen van het werkveld, die kennis verruimen met andere wetenschappen en ze integreren in het toepassingsgebied van de gezondheidsbevordering.

Opbouw

De masteropleiding concentreert zich op het uitwerken en evalueren van preventieprogramma's. Grote aandacht gaat naar de theoretische onderbouw van programma's en een wetenschappelijke benadering van preventieproblemen.

Je wordt opgeleid om, op wetenschappelijke basis, gezondheidsvoorlichting en -bevorderende activiteiten te ontwikkelen, uit te voeren en te evalueren. Die activiteiten kunnen zich zowel situeren in de preventieve sector als in de ziekenhuissector en andere zorgverlenende sectoren. Hierbij gaat de aandacht zowel naar individuele als naar gemeenschapsgerichte interventies en programma's. Er wordt gebruik gemaakt van de kennis en methoden uit verschillende wetenschapsgebieden: geneeskunde, epidemiologie, psychologie, communicatiewetenschap, economie, beleidswetenschap, farmacologie.

Een aantal opleidingsonderdelen dragen bij tot de kennis en vaardigheden voor de **ontwikkeling van interventies**, zoals onder andere *Theorieën van gedragsverandering, Planning en ontwikkeling van interventies, Individu- en groepsgerichte methoden en technieken voor gedragsbeïnvloeding*.

Andere opleidingsonderdelen zijn gericht op het verhogen van de methodologische kennis en vaardigheden die moeten toelaten **wetenschappelijk onderzoek** te verrichten, zoals onder andere *Bijzondere methodologie m.b.t. onderzoek in gezondheidsbevordering en Economische aspecten van de gezondheidszorg*.

De lijst met **keuzevakken** bieden je de kans je traject volgens je eigen interesse te vervolledigen.

De **masterproef** vormt ook hier het belangrijke sluitstuk van de opleiding.

Meer info

Adviescentrum voor Studenten
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

Master in de gezondheidsvoorlichting en -bevordering

Arbeidsmarkt

Het ontwikkelen en implementeren van preventieprogramma’s is van oudsher verspreid over diverse types van organisaties en is sterk multidisciplinair. De overheid organiseert zelden zelf activiteiten of programma’s maar subsidieert vooral organisaties om die taken op te nemen.

In het recente verleden werden een aantal overheidsinitiatieven genomen om de ontwikkeling van de preventieve sector te activeren, zoals het erkennen van lokale gezondheidsnetwerken (LOGO’s), het decreet op de preventieve gezondheidszorg e.a.

Naast de door de overheid gesubsidieerde organisaties met een specifieke preventieve opdracht zijn er nog tal van organisaties werkzaam op dat terrein. Ook binnen de private sector nemen de activiteiten op dat vlak toe, denk maar aan de voedingsbedrijven die actief informatie verspreiden in het kader van de dreigende obesitasepidemie.

De sector van de preventieve gezondheidszorg heeft de laatste jaren, onder impuls van internationale ontwikkelingen, een sterke professionalisering doorgemaakt en de nood aan goed opgeleide preventiewerkers neemt toe. Ook binnen de sector van de geestelijke gezondheidszorg is er een groeiende belangstelling voor preventie.

Organisaties kunnen themagericht zijn, bv. de Vereniging voor Alcohol en andere Drugproblemen of kankerverenigingen. Andere organisaties zijn meer gericht op het organiseren van programma’s in scholen en bedrijven.

Het Vlaams Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie (VIGEZ) richt zich, naast het ontwikkelen van methodieken voor een aantal thema’s (voeding, roken en ongevallen) en sectoren (scholen, bedrijven, kansarmen), ook op het bevorderen van de kwaliteit van preventieprogramma’s.

Nog andere organisaties richten zich op doelgroepen als kinderen, bv. Kind en Gezin.

Domus Medica (huisartsenvereniging) en de wijkgezondheidscentra ontwikkelen steeds meer preventieve activiteiten. Door de groeiende aandacht bij ziekenfondsen, arbeidsgeneeskundige diensten e.a. voor het organiseren of financieren van preventieve activiteiten, hebben ook die diensten nood aan beroepskrachten op dat terrein.

De tewerkstellingsmogelijkheden in de ziekenhuissector nemen eveneens toe. Meer en meer worden programma’s opgezet voor patiënteneducatie zoals voor kankerpatiënten, diabetespatiënten en hartpatiënten. Ook in de ziekenhuishygiëne zijn er tewerkstellingskansen.

Voor diegenen die interesse hebben voor tewerkstelling in ontwikkelingslanden biedt de opleiding een goede voorbereiding op tewerkstelling in het kader van aidsprogramma’s, tuberculosebestrijding of reproductieve gezondheid.

Daarnaast zijn er tewerkstellingskansen in het hoger onderwijs in de paramedische en sociale richtingen.

> Praktisch

De opleiding kan zowel voltijds als deeltijds gevolgd worden. De opleiding is een dagopleiding die niet speciaal gericht is op de combinatie van werken en studeren. Deeltijds werken tot max. 50 % is echter wel mogelijk indien de tewerkstelling de nodige flexibiliteit kan bieden voor het volgen van de lessen en het uitvoeren van de opdrachten.

Voor verschillende opleidingsonderdelen moeten zowel groeps- als individuele opdrachten uitgevoerd worden, sommige met, andere zonder begeleiding. Aanwezigheid in een aantal lessen is dus een vereiste. Tijdens diverse opleidingsonderdelen komt men ook in contact met vertegenwoordigers van het werkveld.

Master in de gezondheidsvoorlichting en -bevordering

60 STUDIEPUNTEN ♦ VOLTIJDS OF HALFTIJDS ♦ ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS ♦ DIPLOMA: MASTER OF SCIENCE	
TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA	MASTER
Rechtstreeks: – Ba geneeskunde – Ba tandheelkunde – Ba revalidatiewetenschappen en kinesitherapie – Ba lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen – Ba logopedische en audiologische wetenschappen – Ba psychologie – Ba sociologie – Licentiaat kinesitherapie	
Via schakelprogramma: (60 studiepunten) – Ba verpleegkunde – Ba vroedkunde – Ba logopedie en audiologie – Ba ergotherapie – Ba voedings- en dieetkunde – Ba podologie – Ba toegepaste psychologie – Ba sociaal werk <i>opleiding(en) oude structuur:</i> • gegradueerden: verpleegkunde – vroedkunde – logopedie – audiologie – ergotherapie – voedings- en dieetkunde – podologie • assistent in de psychologie • maatschappelijk assistent	
Via voorbereidingsprogramma: (23 studiepunten) – Ba farmaceutische wetenschappen	
	ALGEMENE VAKKEN 34 Theorieën van gedragsverandering 4 Gezondheidsvoorlichting en -bevordering: algemene begrippen en beleid 4 Planning en ontwikkeling van interventies 5 Individu- en groepsgerichte methoden en technieken voor gedragsbeïnvloeding 5 Bijzondere methodologie met betrekking tot onderzoek in gezondheidsbevordering 4 Ethiek van de gezondheidspromotie 3 Economische aspecten van de gezondheidszorg 4 Gemeenschapsgerichte methoden en technieken voor gedragsbeïnvloeding 5 KEUZEVAKKEN 6 Bewegen en sport: nu en later 3 Motivationeel interviewen 3 Sociale marketing 7 Aanvullingen in de biochemie: algemene biochemie 4 Aanvullingen in de biochemie: metabolisme 5 Farmacologie en -therapie 4 Vak(ken) uit de studieprogramma’s UGent 6 MASTERPROEF 20

Master in de gezondheidsvoorlichting en -bevordering

60 STUDIEPUNTEN • VOLTIJDS OF HALFTIJD • ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS • DIPLOMA: MASTER OF SCIENCE

SCHAKELPROGRAMMA (60 SP)	
ALGEMENE VAKKEN	57
Psychologie	3
Gezondheidspsychologie	5
Samenleving en gezondheid	6
Algemene methodologie van het wetenschappelijk onderzoek: partim I	6
Algemene methodologie van het wetenschappelijk onderzoek: partim II	3
Inleiding in de statistiek	8
Filosofie	4
Fysiopathologie	8
Academische communicatieve vaardigheden	3
Sociale psychologie	4
Algemeen beheer en organisatie	7
KEUZEVAKKEN	3
Aanvullingen in de biochemie: algemene biochemie	4
Aanvullingen in de biochemie: metabolisme	5
Farmacologie en -therapie	4
Bewegen en sport: nu en later	3

VOORBEREIDINGSPROGRAMMA (23 SP)	
ALGEMENE VAKKEN	23
Psychologie	3
Gezondheidspsychologie	5
Samenleving en gezondheid	6
Algemene methodologie van het wetenschappelijk onderzoek: partim I	6
Algemene methodologie van het wetenschappelijk onderzoek: partim II	3

Meer info

Adviescentrum voor Studenten
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

Master in de verpleegkunde en de vroedkunde

Gezamenlijk ingericht door de Universiteit Gent en de Arteveldehogeschool, de Hogeschool Gent en de Hogeschool West-Vlaanderen (de vier instellingen vormen samen de Associatie Universiteit Gent)

Inhoud

De Master in de verpleegkunde en de vroedkunde biedt een academische bovenbouw voor professionele bachelors in de verpleegkunde en in de vroedkunde.

In de master staat het opleiden tot grensverleggend, methodisch en probleemoplossend denken centraal, waarbij het onbekende veeleer een uitdaging dan een bedreiging vormt. Zelfstudie is een belangrijk onderdeel van de opleiding. De student is verantwoordelijk voor het eigen leerproces, dat gefaciliteerd wordt door de docent.

- De opleiding tracht o.m. de volgende doelen te verwezenlijken:
- bijdragen tot de ontwikkeling van de verplegingswetenschap en de vroedkundige wetenschap;
 - vormen van verpleegkundige en vroedkundige leidinggeven den met een academisch denk- en werkniveau;
 - ontwikkelen van de deskundigheid om evidence based practice in de gezondheidszorg te realiseren;
 - vormen van universitair gediplomeerden voor het onderwijs aan professionele bachelorstudenten verpleegkunde en vroedkunde en voor het secundair onderwijs;
 - bijdragen tot het ontwikkelen van wetenschappelijk onderzoek.

Opbouw

Om maximaal aan te sluiten op de vooropleiding en op de persoonlijke interesses van de studenten wordt geopteerd voor het systeem van keuzetrajecten, waardoor op specifieke domeinen dieper kan worden ingegaan.

- Bij het begin van de opleiding wordt aan studenten gevraagd te kiezen voor een keuzetraject.
- Drie mogelijke keuzetrajecten worden aangeboden:
- algemene verpleegkunde
 - verpleegkunde geestelijke gezondheidszorg
 - vroedkunde

Welk keuzetraject een student kiest, staat los van de vooropleiding van de student. Verwacht kan worden dat studenten meestal op basis van hun vooropleiding zullen kiezen voor een aansluitend keuzetraject. De mogelijkheid wordt echter voorzien dat studenten op basis van werkervaring, persoonlijke interesse of toekomstperspectieven kunnen kiezen voor een ander traject dan datgene wat het meest logisch lijkt aan te sluiten op haar/zijn vooropleiding. Aan de hand van keuzevakken kan een keuzetraject ook verder uitgediept worden.

Arbeidsmarkt

Een Master in de verpleegkunde en de vroedkunde is een universitair opgeleid persoon die inzicht heeft in en wetenschappelijk onderzoek kan verrichten op het terrein van de verpleegkunde en de vroedkunde.

- De opleiding wil mensen vormen die verschillende beroepswegen uit kunnen, variërend van onderzoek tot:
- klinisch specialist
 - case-manager
 - hoofdverpleegkundige/hoofdvroedvrouw
 - staffunctionaris
 - zorgcoördinator
 - lid van het middenkader
 - directie van een departement Verpleegkunde en vroedkunde binnen de gezondheidssector
 - lesgever in het hoger onderwijs en het secundair onderwijs

> Praktisch

De mogelijkheid bestaat om deeltijds studeren met deeltijds werken te combineren.

Master in de verpleegkunde en de vroedkunde

60 STUDIEPUNTEN • VOLTIJDS OF HALFTIJD • ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS • DIPLOMA: MASTER OF SCIENCE

TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA	
Via schakelprogramma: (60 studiepunten) – Ba verpleegkunde – Ba vroedkunde <i>opleiding(en) oude structuur:</i> • gegradueerde verpleegkunde • vroedvrouw	
MASTER	
ALGEMENE VAKKEN	30
Farmacologie en -therapie	4
Evidence Informed Practice in de verpleegkunde/vroedkunde	5
Bijzondere topics in verpleegkunde/vroedkunde	6
Economische aspecten van de gezondheidszorg	4
Arbeidspsychologie in de gezondheidszorg	3
Veranderingsmanagement	3
Organisatie en management	5
KEUZEVAKKEN	9
Moeder en kindzorg: interculturele aspecten	3
Perinatale zorg	3
Aanvullingen in de klinische psychiatrie	3
Relaties- en gezinsstudies	4
Kinder- en jeugdpsychiatrie	3
Klinische psychologie	5
Interdisciplinair samenwerken in de gezondheidszorg	3
Motivationeel interviewen	3
Bewegen en sport: nu en later	3
Onderzoeksmethodologie in de vroedkunde	3
Vak(ken) uit de studieprogramma's UGent	
STAGE	3
MASTERPROEF	18

SCHAKELPROGRAMMA (60 SP)	
ALGEMENE VAKKEN	57
Pathofysiologische inzichten ten behoeve van de verpleegkunde/vroedkunde	5
Gezondheidspsychologie	6
Gezondheidssociologie	5
Inleiding in de statistiek	8
Methodologie van wetenschappelijk onderzoek in de verpleegkunde/vroedkunde, partim I	5
Methodologie van wetenschappelijk onderzoek in de verpleegkunde/vroedkunde, partim II	3
Advanced Practice	6
Diagnostiek, interventies en outcome	4
Patiënteneducatie in de verpleegkunde en de vroedkunde	3
Visieontwikkeling en basisconcepten in de verpleegkunde/vroedkunde	6
Literatuuronderzoek in de verpleegkunde/vroedkunde	3
Zorgethiek	3
KEUZEVAKKEN	3
Perinatale zorg	3
Groepsoverleg en toegepaste groepsdynamica	3
Aanvullingen in de klinische psychiatrie	3
Moeder- en kindzorg: interculturele aspecten	3
Verpleegkundige aspecten van klinische voeding	3
Stralingsbescherming	3
Vaccinologie	3
Medisch-sociale aspecten van palliatieve zorgen	3
Gegevensregistratie, kwaliteitsbewaking	3
Gemeenschapsgesichte eerstelijnsgezondheidszorg	3
Reflecties over alternatieve genezingswijzen	3
Bewegen en sport: nu en later	3
Hygiëne in de verpleegkunde/vroedkunde	3
Vak uit de studieprogramma's UGent	3

Meer info

Adviescentrum voor Studenten
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

Master in de ergotherapeutische wetenschap

Interassociatieve master ingericht door: UGent, K.U.Leuven, UHasselt, UAntwerpen, KHBO, KHK, HoWest, HoGent, Arteveldehogeschool, Artesis Hogeschool Antwerpen, HUB, PHL.

Inhoud

De opleiding Master in de ergotherapeutische wetenschap situeert zich binnen de gezondheidswetenschappen. De opleiding vindt enerzijds aansluiting bij biomedische opleidingen en anderzijds bij de humane wetenschappen. Het uitgangspunt van de Master in de ergotherapeutische wetenschap is dat de ergotherapie een eigen finaliteit heeft voor wat betreft ‘humane occupatie’ of het menselijk contextueel handelen.

- De opleiding heeft drie essentiële doelstellingen:
- wetenschappelijk onderzoek
 - management/beheer van kwaliteitszorg
 - beroepsontwikkeling en -innovatie.

Aangezien wetenschappelijk onderzoek de kern is van een academische masteropleiding, komen competenties aan bod waardoor afgestudeerden in staat zijn om bestaande en nieuwe kennis correct te interpreteren, valideren en vertalen naar de dagelijkse beroepspraktijk. Daarnaast zal ook nieuwe kennis gegenereerd worden. Kritische analyse van bestaand onderzoek en van zelf gegenereerde data resulteert naast het Evidence Based praktisch handelen onder meer ook in theorie- en richtlijnontwikkeling. Op vlak van management streeft de opleiding naar kennis over en inzicht in management, leiding geven en motiveren. Het verdiepend karakter komt aan bod in kennis en kennisvorming in het ergotherapeutisch domein en reflectie over ergotherapeutisch handelen. Het verbredende karakter verwijst naar de brede maatschappelijke context waarbinnen ergotherapie zich afspeelt, inzonderheid de context van de welzijns- en gezondheidszorg.

Opbouw

Aangezien deze masteropleiding (60 studiepunten) zich richt op een instroom van professionele bachelors in de ergotherapie, gegradueerden in de ergotherapie en de gegradueerden in de arbeidstherapie, wordt de opleiding verplicht voorafgegaan door een schakelprogramma. Dat schakelprogramma bestaat ook uit 60 studiepunten. De opleidingsonderdelen van de volledige opleiding (schakeljaar én masterjaar) worden geclusterd in drie competentiegebieden:

- Wetenschap en Onderzoeker (bv. *Statistiek en methodologie, Bijzondere methodologie in de ergotherapie*);
- Beheerder van kwaliteitszorg (bv. *Organisatie van de gezondheidszorg, Kwaliteitszorgsystemen*);
- Beroepsontwikkelaar/innovator (bv. *Ergotherapeutische praktijk- en procesmodellen, theorieën en taxonomieën*).

> Praktisch

De opleiding is ontwikkeld door de meeste universiteiten en hogescholen in Vlaanderen. Het schakelprogramma wordt ingericht door K.U.Leuven en het masterprogramma door UGent. De opleiding is hoofdzakelijk een dagopleiding. Het programma kan zowel voltijds als deeltijds worden gevolgd. Andere flexibele trajecten zijn eveneens mogelijk (meer info: p.4). Contact: K.U.Leuven: info@faber.kuleuven.be UGent: p.vandenberghe@ugent.be

Arbeidsmarkt

Door de groeiende aandacht voor de competenties van ergotherapeuten van onder meer ziekenfondsen, arbeidsgeneeskundige diensten, thuiszorgcentra, gevangenissen ... is een toenemende wetenschappelijke basis voor de ergotherapie een must. De doelstelling van deze masteropleiding is dan ook om ergotherapeuten de nodige kennis en vaardigheden mee te geven zodat ze binnen die verschillende werkdomeinen onderzoeks- en managementfuncties kunnen opnemen. De opleiding wil masters in de ergotherapie vormen die naast hun innoverende competentie over o.a. theorie- en richtlijnontwikkeling ook functies kunnen opnemen in het middenkader en in het middenmanagement in de welzijns- en gezondheidszorginstellingen. Verder biedt de opleiding tot master in de ergotherapie ook perspectieven in de onderwijssector.

Master in de ergotherapeutische wetenschap

60 STUDIEPUNTEN • VOLTIJDS OF HALFTIJD • ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS • DIPLOMA: MASTER OF SCIENCE

TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA
Via schakelprogramma: (60 studiepunten) – Ba ergotherapie <i>opleiding(en) oude structuur:</i> • gegradueerde ergotherapie • gegradueerde arbeidstherapie

MASTER	
ALGEMENE VAKKEN	30
Management binnen de gezondheidszorg	6
Beleidsontwikkelingen in gezondheidszorg in nationaal en internationaal perspectief	6
Economische aspecten van gezondheidszorg	4
Non profit accounting	4
Filosofische en ethische vraagstukken in de ergotherapie	5
Klinisch en wetenschappelijk redeneren m.b.t. bijzondere vraagstukken over specifieke fysieke en psycho-sociale problemen bij volwassenen	5
KEUZEVAKKEN	10
Klinisch en wetenschappelijk redeneren m.b.t. bijzondere vraagstukken:	
– specifieke fysieke en neurologische problemen bij kinderen	5
– specifieke psychiatrische en ontwikkelingsstoornissen bij kinderen	5
– specifieke neurologische problemen bij volwassenen	5
– specifieke psychiatrische problemen bij volwassenen	5
– specifieke fysieke, neurologische en psychiatrische problemen bij ouderen	5
MASTERPROEF	20

SCHAKELPROGRAMMA	
Statistiek en methodologie	10
Bijzondere methodologie in de ergotherapie	6
Evidence Based Practice in de ergotherapie	4
Occupational Science	5
Methodologische aspecten van klinimetrie en assessment in de ergotherapie	5
Organisatie van de gezondheidszorg	6
Kwaliteitszorgsystemen	6
Organisatiepsychologie	4
Human Resource Management	4
Ergotherapeutische praktijk- en procesmodellen, theorieën en taxonomieën	10

Meer info
Advisecentrum voor Studenten Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent T 09 331 00 31 - acs@UGent.be www.UGent.be/adviescentrum

Master in de logopedische en audiologische wetenschappen

AFSTUDEERRICHTINGEN: LOGOPEDIE • AUDIOLOGIE

Inhoud

De opleiding tot Master in de logopedische en audiologische wetenschappen heeft twee afstudeerrichtingen. De afstudeerrichting **Logopedie** biedt een wetenschappelijke vorming voor het opsporen, de preventie, de evaluatie, het onderzoek en de behandeling van stoornissen op het gebied van stem, spraak en taal. Het gaat om problemen van alle leeftijdscategorieën en om stoornissen die ofwel aangeboren ofwel verworven zijn en die zowel kunnen voorkomen op het vlak van de gesproken taal als op het vlak van de geschreven taal. De afstudeerrichting **Audiologie** richt zich op verschillende aspecten van gehoor- en evenwichtsstoornissen, waaronder vooreerst de diagnose van de verschillende gehoorsafwijkingen bij zeer jonge kinderen tot en met de dementerende hoogbejaarde patiënt. Tevens worden de verschillende behandelingsmethoden (gebarentaal, spraakafzien ...) behandeld. De invloed van lawaai en muziek op het oor komt uitgebreid aan bod en tot slot wordt de aanpassing van hoorapparaten en cochleaire implantaten uitgebreid besproken.

Opbouw

Het eerste jaar van de bacheloropleiding is gemeenschappelijk voor alle studenten. In het tweede jaar kies je voor de afstudeerrichting Logopedie of de afstudeerrichting Audiologie (en dit zet je verder in de masteropleiding). Aan het einde van de studie krijg je de titel van Master in de logopedische en audiologische wetenschappen, met vermelding van de gekozen afstudeerrichting.

In het masterjaar gaat veel aandacht naar de wetenschappelijke vorming via een aantal specifieke opleidingsonderdelen en de masterproef. Daarnaast ligt het accent in het masterjaar op de verdere klinische training door middel van stages. Onder leiding van ervaren therapeuten maak je kennis met de verschillende aspecten van diagnose en behandeling van patiënten met communicatiestoornissen. Je komt in contact met zoveel mogelijk patiënten, met de grootste mogelijke variatie aan communicatiestoornissen, op zoveel mogelijk verschillende werkterreinen: ziekenhuis, revalidatiecentrum, privépraktijk, school, instituut voor bijzonder onderwijs ...

De stage bestaat in het totaal uit 600 uren (100 uren in het derde jaar bachelor, 500 uren in het masterjaar). Na afloop kun je zelfstandig patiënten met diverse pathologieën onderzoeken en behandelen, vernieuwende onderzoeks- en behandelingsprotocollen opstellen en het management van een logopedische praktijk waarnemen. Hierna krijg je het RIZIV-nummer voor logopedist.

Voor de opleiding Audiologie kan je het RIZIV-nummer van gehoorprothesist krijgen via een bijkomende inschrijving voor de opleiding 'Permanente vorming tot audicien'. Die opleiding wordt georganiseerd in de zomer en bestaat voornamelijk uit stage (voor de aanvraag van het RIZIV-nummer heb je het vereiste aantal stage-uren nodig).

Arbeidsmarkt

Afgestudeerden ontvangen het diploma van Master in de logopedische en audiologische wetenschappen met vermelding van de gekozen afstudeerrichting. Dat betekent dat het beroepsbereik van beide specialisaties door elkaar kan lopen.

> logopedist

Het beroep van logopedist is vrij bekend. Je werkt als zelfstandige of in instellingen zoals ziekenhuizen, revalidatiecentra, medisch-pedagogisch instituten en zo meer. De logopedist is verantwoordelijk voor diagnose en behandeling van wat ruim omschreven wordt als communicatiestoornissen, zowel bij kinderen als bij volwassenen. Patiënten kunnen validen of andersvaliden zijn. Bij validen denken we in de eerste plaats aan het verbeteren van stem- en spraakvaardigheden. Bij andersvaliden denken we uiteraard aan de communicatiestoornissen hetzij als onderdeel van een blijvende, meer algemene handicap, hetzij als een meer op zichzelf staande stoornis.

> audioloog

De audioloog is minder bekend bij het grote publiek. Sinds de bescherming van het audiologische beroep in 2004 is er meer werk voor audiologen, zowel op klinisch vlak als in de prothetische sector. In de klinische audiometrie houdt men zich bezig met allerlei metingen in verband met het gehoor. Zo kan de audioloog een diagnose stellen en mogelijke behandelingsmethodes uitkiezen. De keuze en de aanpassing van de diverse hoorprothesen behoort eveneens tot het domein van de audioloog. Slechthorenden die maximaal hun plaats binnen de maatschappij willen handhaven, zijn vaak aangewezen op een specifieke revalidatie en ondersteuning om hun resterende vermogens zoveel mogelijk te benutten. Audiologen kunnen zich daarnaast specialiseren in de sonometrie. Dat studiedomein heeft alles te maken met het meten van geluidsbronnen, het iken van apparatuur, bepalen van schadelijkheidsdrempels, uitwerken van normen, zoeken naar hulpmiddelen die een effectieve bescherming bieden tegen storend lawaai.

> sectoren

De meeste jobs zijn te vinden in de gezondheidssector en in de pedagogische sector: revalidatiecentra, kleuter- en lager onderwijs, buitengewoon onderwijs, in Centra voor Leerlingenbegeleiding, instellingen voor doven en gehoorgestoorden, medisch-pedagogische instituten, klinieken, ziekenfondsen ... Je kunt er ook voor kiezen om je voltijds of deeltijds als zelfstandige te vestigen. Nieuwe mogelijkheden zijn er in het kader van theater- en zangopleidingen. Ook de arbeidsgeneeskunde of een associatie binnen een artsengroepspraktijk behoort tot de mogelijkheden.

> universitair

Een universitair diploma biedt makkelijker toegang tot kaderfuncties. Dat heeft niet alleen te maken met de waarde van het diploma maar vooral met de brede en diepgaande vorming die de universiteit biedt. Daarom zijn in het programma o.a. een aantal juridische en managementsvakken opgenomen. Typisch voor een universitair diploma is bovendien de mogelijkheid om een wetenschappelijke loopbaan uit te bouwen en om zich verder te bekwamen in binnen- en buitenland. Wie de bijkomende specifieke lerarenopleiding volgde, is tevens voorbereid op een functie als docent o.a. in het hoger onderwijs.

Master in de logopedische en audiologische wetenschappen

60 STUDIEPUNTEN ♦ VOLTIJDS OF HALFTIJDS ♦ ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS ♦ DIPLOMA: MASTER OF SCIENCE

TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA AFSTUDEERRICHTING LOGOPEDIE
Rechtstreeks: Ba logopedische en audiologische wetenschappen: logopedie
Via schakelprogramma: (60 studiepunten) - Ba logopedie en audiologie, afstudeerrichting logopedie opleiding(en) oude structuur: - gegradueerde logopedie

TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA AFSTUDEERRICHTING AUDIOLOGIE
Rechtstreeks: Ba logopedische en audiologische wetenschappen: audiologie
Via schakelprogramma: (60 studiepunten) - Ba logopedie en audiologie, afstudeerrichting audiologie opleiding(en) oude structuur: - gegradueerde audiologie

MASTER	
AFSTUDEERVAKKEN	20
LOGOPEDIE	
Research op vlak van spraak en spraakstoornissen	3
Research op vlak van stem en stemstoornissen	3
Research op vlak van taal en taalstoornissen	3
Gelaatsgroei en -orthopedie	4
Gezondheidswetgeving, deontologie en management van de revalidatiesector	4
Inleiding in de Vlaamse gebarentaal	5
Klinische en wetenschappelijke studie van cochleaire implant	6
Prothetische audiologie	11
Prothetische en rehabilitatieve audiologie	7
Elementen van rehabilitatieve audiologie	3
Cognitieve revalidatie en functionele plasticiteit	3
Bewegen en sport: nu en later	3
Neurowetenschappen in taal en spraak	4
Vak(ken) uit de Specifieke lerarenopleiding (max. 2 vakken)	
AUDIOLOGIE	
Inleiding in de Vlaamse gebarentaal	5
Cognitieve revalidatie en functionele plasticiteit	3
Research in de audiologie	4
Neuro-audiologie	4
Instrumentatie voor auditieve research	3
Klinische en wetenschappelijke studie van cochleaire implant	6
Neurochirurgie	3
Gezondheidswetgeving, deontologie en management van de revalidatiesector	4
Bewegen en sport: nu en later	3
Vak(ken) uit de Specifieke lerarenopleiding (max. 2 vakken)	

MAJORS	20
VOOR ACADEMISCHE BACHELOR	
Stage en -seminarie	20
VOOR PROFESSIONELE BACHELOR	
Capita selecta in de pediatrie	4
Capita selecta in de gerontologie	4
Capita selecta in de medische genetica	4
Capita selecta in de onderwijskunde	4
Capita selecta in de pathologie van stem-, spraak-, gehoor- en evenwichtsorganen	4
MASTERPROEF	20

SCHAKELPROGRAMMA (60 SP)	
ALGEMENE VAKKEN	39
Methodologie van wetenschappelijk onderzoek in logopedie en audiologie	3
Statistiek	4
Anatomie van het centrale zenuwstelsel	4
Capita selecta uit de fysiologie	9
Beginselen van menselijke anatomie, weefselleer en celleer	5
Anatomie en fysiologie van gehoor-, spraak-, stem- en evenwichtsorganen en craniale zenuwen	5
Chemie en inleiding tot de biochemie	6
Fysica 2	3
AFSTUDEERVAKKEN	15
LOGOPEDIE	
Neuropsychologie	3
Capita selecta in de audiologie	12
AUDIOLOGIE	
Preventieve audiologie	3
Basisbegrippen logopedie 1	4
Capita selecta in de logopedie	8
KEUZEVAKKEN	6
Vak(ken) uit de academische Bachelor Logopedie/Audiologie	

Meer info
Advisecentrum voor Studenten
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

Master in de biomedische wetenschappen

MAJORS: VOEDING EN METABOLISME • NEUROWETENSCHAPPEN • DEGENERATIE EN REGENERATIE • MEDISCHE STRALINGSWETENSCHAPPEN • MEDISCHE GENETICA • IMMUNOLOGIE EN INFECTIE • EDUCATIE EN COMMUNICATIE

Inhoud en opbouw

De masteropleiding duurt twee jaar. Het programma omvat algemene vakken, een major, een aantal keuzevakken, een onderzoeksstage en een masterproef.

Je kiest één major uit de onderstaande reeks van zeven mogelijkheden; de major is gekoppeld aan en ondersteunt het onderwerp van de masterproef. De eerste zes majors behandelen actuele biomedische domeinen die in volle expansie zijn. Binnen het masterprogramma is er eveneens de mogelijkheid om, als zevende major, een deel van de lerarenopleiding te volgen.

- In de major **Voeding en metabolisme** komen de methoden van het voedingsonderzoek en de relatie tussen voeding, metabolisme en pathologie aan bod: diabetes, obesitas, hypertensie, atherosclerose enz. De major omvat ook een duidelijke aansluiting van de voedingswetenschappen met de onderzoekswereld van diagnostica en therapeutica.
- In de major **Neurowetenschappen** staat het onderzoek naar de werking van de hersenen centraal evenals de aandoeningen en dysfuncties daarvan, bv. de ziekte van Alzheimer. Tot de behandelde onderwerpen behoren onder meer de medische beeldvorming van de hersenen, de neurofysiologische principes van hersenactiviteit, ziekten van het zenuwstelsel (ontstaan en behandeling), experimentele gedragswetenschappen en het onderzoek van cognitieve en mentale functies.
- De major **Degeneratie en regeneratie** heeft tot doel een diepgaande kennis bij te brengen over cel-biologische processen betrokken bij veroudering, celdood, ontsteking, weefselregeneratie en ongecontroleerde celdgroei zoals die zich voordoet bij kanker. Tevens komt het multidisciplinair domein van weefselengineering aan bod. Hierin wordt veel aandacht besteed aan eigenschappen van weefsels en materialen voor biomedische toepassingen: de wijze waarop cellen reageren met dergelijke materialen en de ontwikkeling van constructen en kunstmatige organen om verloren gegane of beschadigde weefsels te vervangen of het orgaan te helpen bij de regeneratie ervan.
- De major **Medische stralingswetenschappen** vormt een aanloop tot een opleiding als deskundige in de medische stralingsfysica voor de stralingsbescherming van de patiënt in de medische diagnostiek en therapie. Hierbij komen de recente ontwikkelingen in de radiobiologie en stralingsdosimetrie uitvoerig aan bod evenals de technologische innovaties in de radiotherapie.
- In de major **Medische genetica** wordt diepgaande kennis bijgebracht over de nieuwste ontwikkelingen in het domein van de genetica bij de mens; meer bepaald komen de genetische diagnostiek, de genetische basis van ziektebeelden (bv. neuroblastoom, bindweefselziekten, mentale achterstand, familiale kankersyndromen) en de snel evoluerende genetische onderzoekstechnieken uitgebreid aan bod.
- In de major **Immunologie en infectie** wordt de normale werking van het menselijk immuunsysteem in de diepte uitgewerkt op cellulair en moleculair vlak. Talrijke actuele onderwerpen komen hierin aan bod: immuunpathologieën,

infectieziekten, moleculaire pathogenese van virussen en bacteriën, ontwikkeling van therapeutische vaccins en immunomodulatoren.

- Via de major **Educatie en communicatie** kan je een deel van de lerarenopleiding volgen tijdens het masterprogramma.

Bij de algemene vakken horen ook medische seminaries. Aan de hand van voordrachtsessies van onderzoekers of door het bijwonen van werkvergaderingen van een onderzoeksgroep kom je van zeer nabij in contact met de resultaten van onderzoek en met de problemen verbonden aan de uitvoering en evaluatie van het onderzoek.

Op het vlak van vaardigheden ligt de klemtoon in het masterprogramma op het zelfstandig leren uitvoeren van experimenteel biomedisch onderzoek, enerzijds via een onderzoeksstage en anderzijds via de masterproef. Het gaat telkens om welomschreven onderzoeksopdrachten die je onder begeleiding uitvoert en waarover je achteraf schriftelijk en mondeling rapporteert.

Arbeidsmarkt

Als je een job wil in het eigenlijke biomedisch onderzoekswerk zijn er twee opties.

Je kunt in het kader van een doctoraatswerk beginnen aan een onderzoeksproject in de onderzoeksgroep van een universitair labo of van een universitair ziekenhuis. Voor het verwerven van een onderzoeksbeurs vormen je studieresultaten een belangrijk selectie criterium. Na het doctoraatswerk kun je eventueel in de instelling verder aan de slag als zogenaamde post-doc onderzoeker.

Anderzijds kun je ook terecht in de onderzoekslabo's van bedrijven uit de biomedische en farmaceutische sector, nadat je al dan niet eerst een doctoraat hebt afgelegd.

Over de arbeidskansen voor een job in het onderzoek kan men in het algemeen stellen dat onderzoek naar en kennis van aspecten van menselijke ziekte en gezondheid vanzelfsprekend steeds een belangrijk onderzoeks domein zullen vormen. Maar anderzijds is het ook zo dat de subsidiëring voor onderzoek en ontwikkeling, en dus de beschikbaarheid van arbeidsplaatsen, afhankelijk is van de economische conjunctuur.

Naast de onderzoekslabo's van universiteiten en bedrijven, bieden de onderzoeksinstellingen van de overheid (bv. het Federaal Voedselagentschap, het Nationaal Instituut voor de Statistiek) ook jobs met de geschikte diplomavereisten aan. Met het masterdiploma Biomedische wetenschappen kun je ook terecht als leraar in het secundair en hoger onderwijs. De lerarenopleiding zit gedeeltelijk vervat in de major Educatie en communicatie.

Master in de biomedische wetenschappen

120 STUDIEPUNTEN ♦ VOLTIJDS OF HALFTIJD ♦ ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS ♦ DIPLOMA: MASTER OF SCIENCE

TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA	
Rechtstreeks: Ba biomedische wetenschappen	
Via voorbereidingsprogramma: - Ba bio-ingenieurswetenschappen: cel- en genbiotechnologie (58 sp) - Ba biochemie en biotechnologie (50 sp) - Ba diergeneeskunde (55 sp) - Ba geneeskunde (66 sp)	
MASTER	
ALGEMENE VAKKEN	36
Proefdierkunde I	5
Proefdierkunde II	5
Goede laboratoriumpraktijk (GLP)	3
Voedingsleer	5
Farmacologie	6
Medische seminars	6
Innovatiemanagement	3
Gesprekstechnieken en toegepaste groepsdynamica	3
MAJORS	30
VOEDING EN METABOLISME	
Medische laboratoriumdiagnostiek en ontwikkeling van nieuwe tests	8
Methodologie van het voedingsonderzoek	7
Voeding en pathologie	5
Nieuwe therapeutische strategieën	4
Levensmiddelenmicrobiologie en conservering	6
NEUROWETENSCHAPPEN	
Structurele aspecten van het centraal zenuwstelsel	6
Functionele aspecten van het centraal zenuwstelsel	7
Klinische neurologie	4
Neurobiologie	7
Neurogenetica	6
DEGENERATIE EN REGENERATIE	
Degeneratie en senescentie	6
Kanker	6
Biomedische polymeren	6
Metallische en keramische biomaterialen	6
Weefsel-engineering	6
MEDISCHE STRALINGSWETENSCHAPPEN	
Medische stralingsfysica en kernchemie	4
Radiobiologie en radiopathologie	7
Stralingsdosimetrie en radioprotectie	6
Radiotherapie: technologie en patiëntdosimetrie	7
Medische beeldvorming	6

MEDISCHE GENETICA	
Geavanceerde humane genetica	7
Kankergenetica	7
Ontwikkelingsgenetica en genregulatie	6
Geavanceerde bio-informatica en data-analyse voor genetische analyses	4
Genetische diagnostiek	4
IMMUNOLOGIE EN INFECTIE	
Moleculaire immunologie	6
Moleculaire virologie	6
Moleculaire bacteriologie	6
Immunopathologie	6
Vaccinologie en immunotherapie	6
EDUCATIE EN COMMUNICATIE	
Leren en instructie	6
Vakdidactiek gezondheidswetenschappen I	6
Algemene en historische pedagogiek	4
Psychologie van de adolescentie	4
Vakdidactiek gezondheidswetenschappen II	6
Eén vak te kiezen uit:	4
– Educatieve interactie en communicatie	
– Een vak uit de programma's van de universiteiten of hogescholen van de Vlaamse Gemeenschap	
KEUZEVAKKEN	18
Vakken te kiezen uit de opleidingsprogramma's UGent	
ONDERZOEKSSTAGE	6
MASTERPROEF	30

Master in de biomedische wetenschappen

120 STUDIEPUNTEN ♦ VOLTIJDS OF HALFTIJD ♦ ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS ♦ DIPLOMA: MASTER OF SCIENCE

VOORBEREIDINGSPROGRAMMA	
ALGEMENE VAKKEN	25
Humane genetica	3
Cel- en weefselcultuur	4
Biomedische analyse II	3
Eiwitchemie	4
Epidemiologie	3
Pathogenese bij de mens	8
DOELGROEPVAKKEN	
Ba BIO-INGENIEURSWETENSCHAPPEN	33
Ontwikkelingsbiologie	3
Informatica II	3
Medische gentechologie	4
Immunologie	4
Embryologie en organogenese	6
Stelselmatige fysiologie	6
Cytologie en algemene histologie	7
Ba BIOCHEMIE EN BIOTECHNOLOGIE	25
Embryologie en organogenese	6
Stelselmatige fysiologie	6
Bijzondere weefselleer	7
Functionele anatomie	6
Ba DIERGENEESKUNDE	30
Ontwikkelingsbiologie	3
Moleculaire biologie II	8
Informatica II	3
Medische gentechologie	4
Seminariewerk II	5
Biochemie II	7
Ba GENEESKUNDE	41
Ontwikkelingsbiologie	3
Moleculaire biologie II	8
Informatica II	3
Medische gentechologie	4
Biomedische analyse I	7
Biologische modelsystemen	3
Capita selecta algemene en organische chemie	5
Capita selecta data-analyse I	3
Capita selecta fysica	5

Meer info

Adviescentrum voor Studenten
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

Master in de lichamelijke opvoeding en de bewegingswetenschappen

AFSTUDEERRICHTINGEN: FYSIEKE ACTIVITEIT, FITHEID EN GEZONDHEID • SPORTMANAGEMENT • SPORTTRAINING EN COACHING • BEWEGINGSONDERWIJS

Inhoud en opbouw

De masteropleiding in de lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen bouwt verder op de wetenschappelijke basis uit de bachelor en diept de onderzoeks- en beroepscompetenties uit. De onderzoekservaring mondt uit in een masterproef. Beroepscompetenties verwerf je via de stage. Naast de algemene vakken in de lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen is specialisatie mogelijk via één van de vier aangeboden afstudeerrichtingen: Fysieke activiteit, fitheid en gezondheid, Sportmanagement, Sporttraining en coaching, en Bewegingsonderwijs.

> algemene vakken

Binnen het pakket dat door iedereen gevolgd wordt, krijg je enerzijds een aantal onderzoeksmethodologische vakken en anderzijds enkele specifiek theoretische vakken van LO en sport. Parallel wordt het onderwijs in bewegingsvorming voortgezet en krijg je enkele nieuwe sportdisciplines voorgeschoteld. De klemtoon ligt nu ook meer op een methodisch-didactische vorming.

> afstudeerrichtingen en stage

De vier afstudeerrichtingen onderscheiden zich van elkaar door een aantal specifieke vakken en een stagegedeelte dat eigen is aan elk van de vier richtingen.

- Binnen de richting **Sporttraining en coaching** bestaat de mogelijkheid om je te specialiseren in één sporttak. Om je de mogelijkheid te bieden in die discipline een zo hoog mogelijke graad als erkend trainer te bereiken, is een bepaald instap-niveau vereist, zowel op praktisch als op theoretisch gebied.
- De richting **Sportmanagement** bereidt je voor op een functie in het beleid en het beheer van sportorganisaties, zoals sportfederaties en -clubs, gemeentelijke en privéspportcentra.
- Als de recente tendens om meer aandacht te besteden aan fysieke activiteit en fitheid in het kader van gezondheid jou aanspreekt, dan is de richting **Fysieke activiteit, fitheid en gezondheid** iets voor jou. Begeleiding van specifieke doelgroepen in bewegingsactiviteiten, en fitnessbegeleiding - al dan niet uitgevoerd in fitnesscentra - staan voorop.
- Als je meer voelt voor een job in het onderwijs kies je beter voor de afstudeerrichting **Bewegingsonderwijs**. De richting bereidt je voor op het lesgeven, maar niet alleen in lichamelijke opvoeding. Dank zij een brede basis van biomedische wetenschappen geven veel afgestudeerden ook les in theoretische vakken als biologie, scheikunde, fysica en gezondheidsopvoeding. Deze afstudeerrichting bevat een belangrijk deel van de specifieke lerarenopleiding.

> minors

Tijdens de masteropleiding kan je binnen de afstudeerrichtingen kiezen voor een minor van 30 studiepunten (voor Sportmanagement is dat 22 studiepunten). Die minor is ofwel een deel van de specifieke lerarenopleiding ofwel een wetenschappelijke en professionele verdieping in de afstudeerrichting. Voor de afstudeerrichting Sportmanagement is er ook een verdiepende minor in sportmanagement mogelijk.

> masterproef

Naast de specifieke professionele voorbereiding krijg je in de master een aantal onderzoeksmethodologische vakken die je in staat stellen je masterproef te maken. De proef bestaat uit een onderzoek dat je opmaakt, uitvoert en rapporteert in overleg met je promotor.

Arbeidsmarkt

De sterke uitbouw van de specifieke afstudeerrichtingen in de masteropleiding biedt een meer gespecialiseerde vorming en zorgt ervoor dat je als afgestudeerde beter voorbereid op de arbeidsmarkt terechtkomt.

> onderwijs

Een opleiding in de lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen kan uitmonden in een job als leraar LO in het secundair onderwijs of in het hoger professioneel (pedagogisch) onderwijs. Je geeft dan vakken als sport, gezondheidsopvoeding, biologie en fysiologie. Naast het onderwijs zijn er voor afgestudeerden nog heel wat andere beroepsmogelijkheden.

> vrijetijdsbesteding en sport

De laatste jaren is er een heel gamma van functies ontstaan die eigen zijn aan de huidige tendens van vrijetijdsbesteding en sport. Een aantal voorbeelden hiervan:

- sportfunctionaris, verantwoordelijk voor de uitwerking van het gemeentelijk sportbeleid: de taak bestaat hoofdzakelijk uit sportpromotie en de organisatie van allerlei sportactiviteiten;
- beheerder van sport- en recreatiecentra, verantwoordelijk voor het management;
- lesgever-animator in vakantiecentra of grote bedrijven;
- trainer in clubs of verenigingen;
- gemengde opdracht als leraar in het onderwijs in combinatie met een trainersfunctie in een club;
- gespecialiseerde trainer in fitnesscentra, culturele verenigingen ... of in functie van specifieke doelgroepen zoals bejaarden, gehandicapten en obesen.

> bedrijfsleven

Masters LO en bewegingswetenschappen vinden ook vlot hun weg naar het bedrijfsleven. Zo kreeg ergonomie de jongste jaren meer aandacht. Ook de handelsbedrijvigheid rond de sport heeft de jongste jaren een enorme vlucht genomen. Bepaalde commerciële functies veronderstellen een grondige kennis van sport, fitness en ontspanning, materialenkennis, wetgeving ... Ook andere functies binnen het bedrijfsleven die niet onmiddellijk in het verlengde liggen van de opleiding worden vaak door afgestudeerden LO en bewegingswetenschappen ingenomen. Het profiel van 'doorzetter, sociaal vaardig en flexibel' wordt in vele sectoren van de arbeidsmarkt geapprecieerd.

> onderzoek

De laatste jaren is het wetenschappelijk onderzoek rond sport, bewegen en gezondheid in opmars. Een toenemend aantal afgestudeerden kiest voor een dergelijk traject, dat meestal uitmondt in een doctoraat. Een doctoraat betekent een duidelijke meerwaarde voor bepaalde functies binnen een bedrijf, universiteit of hogeschool.

Master in de lichamelijke opvoeding en de bewegingswetenschappen

120 STUDIEPUNTEN • VOLTIJDS OF HALFTIJD • ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS • DIPLOMA: MASTER OF SCIENCE

TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA
Rechtstreeks: – Ba lichamelijke opvoeding en bewegingswetenschappen
Via verkorte bachelor: (106 studiepunten) – Ba onderwijs: secundair onderwijs (met onderwijsvak L.O.) <i>opleiding(en) oude structuur:</i> • geaggregeerde voor het secundair onderwijs - groep 1: lichamelijke opvoeding
Studenten die zich willen inschrijven voor de verkorte bachelor moeten eerst langsgaan bij de trajectbegeleider van de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen. Ze hebben namelijk een attest van de faculteit nodig om zich te kunnen inschrijven (er wordt nagegaan of het vereiste vakkenpakket deel uitmaakt van het gevolgde curriculum). Een afspraak met de trajectbegeleider kan gemaakt worden op T 09 332 53 69.

Vanaf 2013-2014 wordt de tweejarige masteropleiding ingevoerd.

MASTER	
ALGEMENE VAKKEN	16
Actuele sport- en bewegingsactiviteiten I	3
Actuele sport- en bewegingsactiviteiten II	3
Ethische en juridische aspecten in lichamelijke opvoeding en het sportbeleid	3
Multivariate statistiek in bewegingswetenschappen	4
Gezondheidsbevordering door lichaamsbeweging	3
AFSTUDEERVAKKEN	32/40
FYSIEKE ACTIVITEIT, FITHEID EN GEZONDHEID	
Bewegings- en gezondheidspromotie	3
Fysiopathologie	3
Personal training en trainingsleer bij specifieke doelgroepen	5
Communicatietechnieken	4
Bewegingsleer van fitness	6
Planning en ontwikkeling van interventies	4
Diagnostiek bewegingsproblemen en basisvormen van beweging	3
Individuele begeleiding en motivational interviewing voor de bewegingsdeskundige	4

SPORTMANAGEMENT	
Inleiding tot de accountancy	4
Marketing	4
Eventmanagement	6
HRM in overheids- en socialprofitorganisaties	4
Gesprekstechnieken en toegepaste groepsdynamica	3
Marketingcommunicatie en sponsoring in de sport	3
Strategisch management en beleid	4
Sportrecht	4
Businessgame	4
Sportinfrastructuur en beheer	4
SPORTTRAINING EN COACHING	
Sportpsychologie en coaching	4
Specifieke trainingsleer en talentidentificatie	5
Sportfysiologie en gezondheidsproblematiek van de competitiesport	4
Communicatietechnieken	4
Specifieke bewegingsleer en sportantropometrie	4
Sporttraumatologie	4
Genetica en sport	3
Specifieke trainingsmethodiek	4
BEWEGINGSONDERWIJS	
Klasmanagement en reflectie	5
Krachtige leeromgevingen	5
Didactiek wetenschappen	4
Vakdidactiek bewegingswetenschappen I	3
Communicatietechnieken	4
Leerkracht binnen klas en maatschappij	5
Psychologie van de adolescentie	3
Diagnostiek bewegingsproblemen en basisvormen van beweging	3
MINOR	22/30
ONDERWIJS ONDERZOEK MANAGEMENT (enkel mogelijk voor Sportmanagement)	
STAGE	18
MASTERPROEF	24

Master in de lichamelijke opvoeding en de bewegingswetenschappen

120 STUDIEPUNTEN ♦ VOLTIJDS OF HALFTIJD ♦ ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS ♦ DIPLOMA: MASTER OF SCIENCE

VERKORTE BACHELOR (106 SP)	
ALGEMENE VAKKEN	106
Inleiding tot de biologische chemie	6
Functionele anatomie	9
Biochemie	7
Algemene en menselijke fysiologie	8
Gezondheidsleer	4
Motorische controle en motorisch leren	5
Biomechanica van de motorische vaardigheden	6
Sportstructuren en sportbeleid	4
Psychosociale en maatschappelijke aspecten van de bewegingsactiviteiten	3
Inleiding tot de statistiek en tot de methodologie van onderzoek in de bewegingswetenschappen	5
Intensieve internationale cursus door gastdocenten [en]	4
Inspanningsfysiologie	6
Lichamelijke en motorische ontwikkeling	4
Bewegingsanalyse	5
Voedingsleer en sportvoeding	5
Methodologie van het onderzoek in de bewegingsactiviteiten	4
Verdieping van de bewegings- en sportactiviteiten	5
Bedrijfskunde	4
Fitheids- en bewegingsbegeleiding bij specifieke doelgroepen	4
Sportpedagogie	3
Algemene trainingsleer en evaluatie van conditionele eigenschappen	5

Meer info

Adviescentrum voor Studenten
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

Master in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie

AFSTUDEERRICHTINGEN: REVALIDATIEWETENSCHAPPEN EN KINESITHERAPIE BIJ MUSCULOSKELETALE AANDOENINGEN • REVALIDATIEWETENSCHAPPEN EN KINESITHERAPIE BIJ KINDEREN • REVALIDATIEWETENSCHAPPEN EN KINESITHERAPIE BIJ INWENDIGE AANDOENINGEN • REVALIDATIEWETENSCHAPPEN EN KINESITHERAPIE BIJ OUDEREN • LERARENOPLEIDING REVALIDATIEWETENSCHAPPEN EN KINESITHERAPIE

Inhoud en opbouw

Kinesitherapie is binnen de gezondheidszorg een gereguleerd beroep. Daardoor is het volgens de betreffende wetgeving zo dat de bacheloropleiding (180 studiepunten) geen beroepstoegang verleent. De bacheloropleiding moet je dus voornamelijk als een ‘doorstroombachelor’ bekijken, die de basis legt voor de masteropleiding (120 studiepunten) waarmee je de gereglemteerde beroepstitel kan krijgen.

Het studieprogramma is opgebouwd vanuit een competentie-gerichte aanpak. Bij de opbouw van het programma wordt met andere woorden gekeken naar de competenties die een afstuderende kinesitherapeut moet beheersen om optimaal in het beroepsleven te functioneren. Competenties bestaan steeds uit deelcomponenten als kennis (inzicht), vaardigheden (technische, sociale en communicatieve), en attitudes (persoonseigenschappen). Je leert van in het begin de deelcomponenten op elkaar te betrekken en aan te wenden in een concrete (beroeps) context. Je leert dus geen afzonderlijke ‘vakjes’ die ogenschijnlijk weinig met elkaar te maken hebben.

Om die competenties tijdens het bachelor- en mastertraject te bereiken, worden leerlijnen opgesteld. Een leerlijn beschrijft een logische opbouw en aaneenschakeling van opleidingsonderdelen. Naast beroepsspecifieke kinesitherapeutische competenties wordt voldoende aandacht geschonken aan bredere competenties (bv. humane leerlijn), zodat je als afgestudeerde kinesitherapeut ook voldoende kennis en vaardigheden in huis hebt om in aanverwante werksettings vlot aan de slag te kunnen.

De wisselwerking tussen de aandoeningen van patiënten en het aangepast kinesitherapeutisch handelen wordt tijdens de opleiding voortdurend geconcretiseerd. Je benadert allerlei aandoeningen vanuit diverse invalshoeken. In de lessen kinesitherapie werk je specifieke behandelingsschema’s uit op basis van een grondige evaluatie van de patiënt. De concepten worden theoretisch toegelicht, didactisch gedemonstreerd en ten slotte - onder begeleiding - grondig ingeoefend. Het uitwerken van casussen komt op gesystematiseerde wijze aan bod. Je krijgt de kans om stage te lopen op diverse diensten en in praktijk, zowel in binnen- als buitenland. De opleiding vormt je dus als polyvalent kinesitherapeut die in alle settings van de gezondheidszorg inzetbaar is.

> Specialiseren via afstudeerrichting

In het mastertraject krijg je ook de mogelijkheid om je verder te verdiepen in een specifiek werktein. Op basis van je persoonlijke specifieke interesse kan je kiezen voor een bepaalde afstudeerrichting die je kan beschouwen als een specialisatie.

De volgende specialisaties zijn mogelijk: Musculoskeletale revalidatiewetenschappen en kinesitherapie (manuele therapie en sportrevalidatie, Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie bij kinderen (behandelen van specifieke aandoeningen bij het zich ontwikkelende kind en de jongere), Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie bij ouderen (specifieke kinesitherapeutische aanpak bij bejaarden), en Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie bij inwendige aandoeningen (specifieke kinesitherapeutische interventies bij interne aandoeningen zoals diabetes, kanker, hartaandoeningen...). Naast de beroepsspecifieke specialisaties kun je ook kiezen voor een afstudeerrichting Lerarenopleiding Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie. Een Master in de revalidatiewetenschappen en kinesitherapie kan bepaalde wetenschapsvakken in het secundair onderwijs geven, maar moet dan ook in het bezit zijn van een lerarendiploma. Het is mogelijk om al de helft van de lerarenopleiding te integreren in het mastertraject. Na het behalen van je masterdiploma kan je verder op verschillende manieren je lerarenopleiding afwerken. Dat is zelfs mogelijk in combinatie met een baan als leerkracht.

> Masterproef

Op het einde van de masteropleiding leg je een masterproef voor. Daarin moet je bewijzen dat je een bepaald onderwerp op een kritisch wetenschappelijke wijze kan benaderen en onderzoeken. De proef wordt bij voorkeur gemaakt in groepjes van twee of drie studenten. Kunnen werken in teamverband is voor de toekomstige beroepsbeoefenaar in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie immers een onmisbare competentie. De onderzoeksonderwerpen van de masterproef sluiten meestal nauw aan bij de onderzoekslijnen van het opleidingsteam.

Master in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie

AFSTUDEERRICHTINGEN: REVALIDATIEWETENSCHAPPEN EN KINESITHERAPIE BIJ MUSCULOSKELETALE AANDOENINGEN • REVALIDATIEWETENSCHAPPEN EN KINESITHERAPIE BIJ KINDEREN • REVALIDATIEWETENSCHAPPEN EN KINESITHERAPIE BIJ INWENDIGE AANDOENINGEN • REVALIDATIEWETENSCHAPPEN EN KINESITHERAPIE BIJ OUDEREN • LERARENOPLEIDING REVALIDATIEWETENSCHAPPEN EN KINESITHERAPIE

Arbeidsmarkt

Als Master in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie kun je terecht in ziekenhuizen, revalidatiecentra, rust- en verzorgingstehuizen, bejaardenhomes, bijzondere instellingen, zowel in dienstverband als als zelfstandige. In die sectoren is de aard van het werk afhankelijk van het type patiënt. Afgestudeerden kunnen terecht komen in de orthopedie, cardiologie, neurologie, pediatrie, geriatrie, in de kraamafdeling ... Heel wat kinesitherapeuten starten zelf een praktijk, alleen of met collega’s. Verder kunnen afgestudeerden aan de slag als kinesitherapeut in het bijzonder onderwijs, als sportkinesitherapeut bij een sportclub, in de gehandicaptensector ... Ook binnen het wetenschappelijk onderzoek is een groeiende markt te onderscheiden, evenals in een breed gamma van aanverwante domeinen (medisch afgevaardigde, fitnessbegeleiders, researchfuncties in de industrie ...). Bovendien kan je terecht als leerkracht in het secundair onderwijs voor bepaalde wetenschapsvakken en in een aantal professionele bacheloropleidingen binnen de gezondheidszorg. Het Vlaamse masterdiploma in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie is eveneens sterk gegeerd in het buitenland.

Sinds 2005 is een contingentering voor de kinesitherapeuten in werking getreden. Het betekent concreet dat er jaarlijks voor heel Vlaanderen slechts een beperkt aantal afgestudeerden kunnen erkend worden voor het leveren – als zelfstandige – van kinesitherapeutische prestaties die door de ziekte- en invaliditeitsverzekering voor de terugbetaling in aanmerking komen. Op die manier wil men een te grote uitstroom aan kinesitherapeuten beperken. Indien het aantal aanvragen voor het erkenningsnummer van het RIZIV het quotum overschrijdt, wordt er een federaal vergelijkend examen ingericht. Kinesitherapeutische prestaties die buiten het systeem van terugbetaling door de ziekte- en invaliditeitsverzekering vallen, blijven vrij toegankelijk voor alle afgestudeerden.

In bepaalde sectoren van de gezondheidszorg is ondertussen in Vlaanderen de vraag naar kinesitherapeuten opnieuw sterk gestegen. Ook in het buitenland zijn er veel mogelijkheden om een loopbaan als kinesitherapeut uit te bouwen.

In de afstudeerrichting Revalidatiewetenschappen en kinesitherapie bij musculoskeletale aandoeningen zit zowel de sportkinesitherapie als de manuele therapie vervat. Dat is in overeenstemming met de internationale tendens om musculoskeletale kinesitherapeuten op te leiden die een brede specialisatie in de behandeling van het bewegingsstelsel hebben.

Kinesitherapeuten, gespecialiseerd in de revalidatiewetenschappen en kinesitherapie bij kinderen en jongeren, worden gevraagd in heel diverse diensten met die doelgroep: kinderkliniek, kinder-revalidatie, buitengewoon onderwijs, MPI, preventiedienst, CLB ... Een praktijk (alleen of in groep) is uiteraard ook mogelijk.

In het licht van de vergrijzing van de bevolking en de toenemende vraag naar specifieke zorg voor bejaarden worden kinesitherapeuten, gespecialiseerd in de geriatrische revalidatie, ingeschakeld in het brede kader van de preventieve en curatieve gezondheidszorg van de bejaarden, in rust- en verzorgingstehuizen, ziekenhuizen, preventieve zorgprojecten voor bejaarden ...

Door de stijgende incidentie van een aantal interne aandoeningen zoals diabetes, obesitas, kanker, hart- en vaatziekten in onze maatschappij, en de groeiende inzichten omtrent de specifieke kinesitherapeutische aanpak bij die patiënten, stijgt ook de vraag naar goed opgeleide, gespecialiseerde Masters in de revalidatiewetenschappen en kinesitherapie binnen dat domein. Zowel in de zelfstandige praktijk als in ziekenhuizen en preventieve projecten kunnen de gespecialiseerde kinesitherapeuten aan het werk.

Nationaal is het de tendens om de diverse specialisaties binnen de masteropleiding te erkennen als bijzondere beroepsbekwaamheid.

Master in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie

120 STUDIEPUNTEN ♦ VOLTIJDS OF HALFTIJD ♦ ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS ♦ DIPLOMA: MASTER OF SCIENCE

TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA	
Rechtstreeks:	
– Ba revalidatiewetenschappen en kinesitherapie	
– Ba kinesitherapie	
Via schakelprogramma: (max. 60 studiepunten)	
opleiding(en) oude structuur:	
• gegradueerde kinesitherapie	

MASTER	
ALGEMENE VAKKEN	21
Klinisch redeneren in revalidatie en kinesitherapie [en]	8
Interdisciplinair samenwerken in de gezondheidszorg	3
Capita selecta in revalidatie en kinesitherapie	6
Management in revalidatie en kinesitherapie	4
AFSTUDEERVAKKEN	
REVALIDATIEWETENSCHAPPEN EN KINESITHERAPIE BIJ MUSCULOSKELETALE AANDOENINGEN	36
Methodologie in de revalidatie en kinesitherapie bij musculoskeletale aandoeningen	3
Pijn en participatie in de musculoskeletale revalidatie	3
Medische trainingsleer	3
Pathologie en diagnostiek	3
Sportbegeleiding en preventie	6
Screenen en evalueren in de musculoskeletale revalidatie	3
Musculoskeletale revalidatie: wervelzuil	9
Musculoskeletale revalidatie: sportkinesitherapie	6
REVALIDATIEWETENSCHAPPEN EN KINESITHERAPIE BIJ KINDEREN	33
Vroegtijdige interventie bij kinderen	6
Pneumocardiovasculaire aandoeningen	3
Milde neuromotorische aandoeningen	7
Centraal neurologische aandoeningen	6
Perifeer neurologische aandoeningen	3
Musculoskeletale aandoeningen	3
Mentale of meervoudige beperkingen	5
REVALIDATIEWETENSCHAPPEN EN KINESITHERAPIE BIJ INWENDIGE AANDOENINGEN	27
Fysieke activiteit, fysieke fitheid en risico bij patiënten met chronische aandoeningen	3
Bijzondere fysiologie bij inwendige ziekten	3
Aanvullingen in de revalidatie bij respiratoire aandoeningen	3
Revalidatie bij kritisch zieken	3
Aanvullingen in de revalidatie bij internistische aandoeningen	5
Aanvullingen in de revalidatie bij cardiovasculaire aandoeningen	4
Revalidatie bij kinderen met cardiovasculaire en respiratoire aandoeningen	3
Seminarie en casuïstiek	3

REVALIDATIEWETENSCHAPPEN EN KINESITHERAPIE BIJ OUDEREN	36
Fysieke activiteit, fysieke fitheid en risico bij patiënten met chronische aandoeningen	3
Bijzondere fysiologie bij inwendige ziekten	3
Aanvullingen in de revalidatie bij respiratoire aandoeningen	3
Aanvullingen in de revalidatie bij internistische aandoeningen	5
Aanvullingen in de revalidatie bij cardiovasculaire aandoeningen	4
Revalidatie en kinesitherapie bij ouderen: neurologische aandoeningen	8
Revalidatie en kinesitherapie bij ouderen: musculoskeletale aandoeningen	3
Capita selecta in de revalidatie en kinesitherapie bij ouderen	7
LERARENOPLEIDING REVALIDATIEWETENSCHAPPEN EN KINESITHERAPIE	30
Leren en instructie	6
Onderwijsorganisatie en -beleid	4
Algemene en historische pedagogiek	4
Psychologie van de adolescentie	4
Pedagogische componenten van het leraarschap	4
Educatieve interactie en communicatie	4
Vak uit een andere masteropleiding UGent of uit de leraren-opleiding hogeschool van de Vlaamse Gemeenschap	4
KEUZEVAKKEN	9/15
Zie online studiegids	
STAGE	27/30/36
MASTERPROEF	27

Master in de revalidatiewetenschappen en de kinesitherapie

120 STUDIEPUNTEN ♦ VOLTIJDS OF HALFTIJD ♦ ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS ♦ DIPLOMA: MASTER OF SCIENCE

SCHAKELPROGRAMMA (60 SP)	
ALGEMENE VAKKEN	43
Chemie en inleiding tot de biochemische processen	5
Biochemie	5
Cytologie en histologie	4
Algemene menselijke fysiologie	5
Algemene pathofysiologie	3
Methodologie van het wetenschappelijk onderzoek	6
Inspanningsfysiologie	5
Screenen en evalueren	3
Histopathologie	3
Wetenschapsproject in de revalidatie en kinesitherapie	4
KEUZEVAKKEN	17
Revalidatie en kinesitherapie:	
– bij inwendige ziekten	5
– van het musculoskeletale stelsel: onderste lidmaat	9
– van het musculoskeletale stelsel: bovenste lidmaat	7
– van het musculoskeletale stelsel: lumbale wervelzuil en bekken	6
– van het neurologische stelsel	5
– van het cardiovasculaire stelsel	3
– bij ouderen	4
– bij kinderen 1	4
– bij kinderen 2	4
Neurowetenschappen	3
Neuropathologie (incl. KNO)	4
Motorische controle en leren	3

Contact

Revalidatiewetenschappen en Kinesitherapie Gent
Campus Heymans (UZ) 2B3
De Pintelaan 185, 9000 Gent
T 09 332 26 32 - revaki@UGent.be
www.revaki.UGent.be

Meer info

Adviescentrum voor Studenten
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

Master in de huisartsgeneeskunde

Interuniversitaire opleiding in samenwerking met de Universiteit Antwerpen, de Katholieke Universiteit Leuven en de Vrije Universiteit Brussel

Inhoud en opbouw

De masteropleiding Geneeskunde zal vanaf 2015-2016 uit 180 studiepunten bestaan i.p.v. de huidige 240 (aan alle Vlaamse universiteiten). De totale opleidingsduur van de basisopleiding Geneeskunde zal dus inkorten tot zes jaar (drie bachelorjaren en drie masterjaren). De wijzigingen zijn op het moment van het in druk gaan van deze brochure nog niet bekend. Meer informatie volgt binnenkort op de facultaire website.

In het vierde masterjaar van de huidige opleiding Master in de geneeskunde volgen huisartsen, ziekenhuisartsen en studenten maatschappelijke gezondheidszorg een apart traject.

Wie kiest voor het traject huisarts, behaalt na het vierde masterjaar het diploma Master in de geneeskunde: afstudeerrichting huisarts. Daarna volgt nog een master-na-masteropleiding van twee jaar die leidt tot een Master in de huisartsgeneeskunde.

Tijdens de specifieke opleiding tot huisarts volg je een programma bestaande uit interactieve lessen (minimaal 8 sp), stages bij een huisarts en in huisartsrelevante ziekenhuisdiensten, ‘terugkom-dagen’ en vaardigheidstrainingen.

Het is voltijdse begeleidde en bezoldigde praktijkuitoefening bij een aangestelde praktijkopleider (hiervan kan maximaal één jaar bij een erkende ziekenhuisopleider gelopen worden). Daarnaast is tijdens die twee jaar deelname aan groepsbijeenkomsten geprogrammeerd, seminars die worden begeleid door een stagemeester-coördinator, thematische opleidingssessies en vormen van afstandsleren (via internet). Als afronding van de opleiding wordt een masterproef afgelegd bestaande uit een wetenschappelijk onderbouwd praktijkproject als scriptie en een portfolio. Voor de organisatie van de opleiding werken de vier Vlaamse universitaire huisartsencentra samen.

Arbeidsmarkt

Wie kiest voor huisartsgeneeskunde zoekt meestal een vestiging, in functie van de regionale spreiding; de laatste tijd meer en meer in associatie met andere huisartsen of paramedici. De meeste huisartsen werken onder het statuut van zelfstandige.

De taken van de huisarts zijn breder dan die van de specialist. Voor de meeste patiënten is de huisarts de eerste contactpersoon en meestal ook de vertrouwensfiguur, die via het Globaal Medisch Dossier de zorgverlening in overleg met de patiënt coördineert en zorgt voor continuïteit.

Aangezien de huisarts een centrale plaats bekleedt in de eerste lijn, is die vaak ook betrokken in samenwerkingsverbanden, bv. met specialisten, klinieken, OCMW, diensten voor thuisverzorging, centra voor geestelijke gezondheidszorg ... Daarnaast heeft de huisarts uiteraard ook een preventieve taak.

Door de veroudering van de bevolking en een dalend aantal huisartsen is er een steeds groter wordende vraag naar huisartsen. Huisartsenwachtposten tijdens het weekend en georganiseerde weekwachten maken de laatste jaren opgang wat de combinatie werk-privé grondig vergemakkelijkt.

Master in de huisartsgeneeskunde

120 STUDIEPUNTEN • VOLTIJDS OF HALFTIJD • ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS • DIPLOMA: MASTER OF MEDICINE

TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA
Na dossieronderzoek: - Ma geneeskunde: afstudeerrichting huisarts opleiding(en) oude structuur: - arts: afstudeerrichting huisartsgeneeskunde

MASTER	
ALGEMENE VAKKEN	30
Begeleide praktijkreflectie I	6
Begeleide praktijkreflectie II	6
Verdieping van kennis en inzicht in de huisartsgeneeskunde I	3
Verdieping van kennis en inzicht in de huisartsgeneeskunde II	3
Consultatie-, communicatie- en managementsvaardigheden I	6
Consultatie-, communicatie- en managementsvaardigheden II	6
PRAKTIJKSTAGES	66
MASTERPROEF	24

Contact

Universiteit Gent
Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen
Vakgroep Huisartsgeneeskunde en Eerstelijns-gezondheidszorg - 1 K 3
Mevrouw Claudine Lodomez
De Pintelaan 185, 9000 Gent - T 09 332 35 42
Gedetailleerde informatie over de opleiding vindt u op www.icho.be

Meer info

Adviescentrum voor Studenten
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

Master in de specialistische geneeskunde

Inhoud en opbouw

De masteropleiding Geneeskunde zal vanaf 2015-2016 uit 180 studiepunten bestaan i.p.v. de huidige 240 (aan alle Vlaamse universiteiten). De totale opleidingsduur van de basisopleiding Geneeskunde zal dus inkorten tot zes jaar (drie bachelorjaren en drie masterjaren). De wijzigingen zijn op het moment van het in druk gaan van deze brochure nog niet bekend. Meer informatie volgt binnenkort op de facultaire website.

In het vierde masterjaar van de huidige opleiding Master in de geneeskunde volgen huisartsen, ziekenhuisartsen en studenten maatschappelijke gezondheidszorg een apart traject.

Wie kiest voor het traject ziekenhuisarts, behaalt na het vierde masterjaar het diploma Master in de geneeskunde: afstudeer-richting ziekenhuisarts. Daarna kun je de master-na-masterop- leiding arts-specialist volgen in het Universitair Ziekenhuis (UZ) of in een andere door de Hoge Raad goedgekeurde stageplaats. Het aantal kandidaten is beperkt en wordt verdeeld in het kader van de contingentering (K.B. 30.05.02). De duur van de opleiding is afhankelijk van de specialisatie.

Je wordt opgeleid tot arts-specialist die over een adequate kennis en vaardigheid beschikt om hoogwaardige patiëntenzorg te verlenen in je specifieke vakgebied. De opleiding heeft eveneens als doel een klinisch competente medische specialist af te leveren die zich door een houding van wetenschappelijke nieuwsgierigheid levenslang spontaan en zelfstandig kan blijven informeren in een vakgebied dat zowel wetenschappelijk als technologisch snel expandeert.

De master-na-masteropleiding in de specialistische geneeskunde is interuniversitair en heeft een studieomvang van 120 studiepunten. De opleiding wordt gevolgd tijdens de beroepsopleiding tot arts-specialist. De algemene organisatie van de opleiding – drie niveaus – is dezelfde voor alle opleidingen arts-specialist in Vlaanderen. Gezien de grote verscheidenheid van de afstudeerrichtingen voorziet de opleiding in algemene competenties, gemeenschap- pelijk voor alle arts-specialisten (niveau 1), aangevuld met twee niveaus die de arts-specialist oriënteert in de richting van één van de specifieke beroepsprofielen. Op het einde van de opleiding heb je de vereiste competenties bereikt en leg je de masterproef af in het domein van het gekozen specialisme (30 studiepunten). Het 'werkplekleren' is het meest belangrijke didactische concept bij de meeste opleidingsonderdelen. In het portfolio gaat de arts-specialist dat structureren, documenteren, reflecteren ...

Arbeidsmarkt

Wie een opleiding tot arts-specialist volgde, vindt doorgaans een job in het gekozen specialisme, in een ziekenhuis of een eigen praktijk of binnen een samenwerkingsverband. De taken situeren zich binnen de gespecialiseerde diagnose en therapie. De specialisaties verschillen sterk van elkaar: psychiatrie, chirurgie, pediatrie, anesthesiologie ... Naast hun specifieke taken hebben de specialisten ook een plaats in onderzoek, gezondheidszorgontwikkeling, kunnen zij functies vervullen in de ziekenhuisadministratie, de farmaceutische industrie, de verzekeringssector of zijn zij inzetbaar in de brede setting van de preventieve gezondheidszorg.

> Afstudeerrichtingen

4-jarige opleidingen:

- dermato-venereologie
- oftalmologie
- stomatologie en mond-, kaak- en aangezichtschirurgie

5-jarige opleidingen:

- anesthesie-reanimatie
- fysische geneeskunde en revalidatie
- gerechtelijke geneeskunde
- gynaecologie-verloskunde
- kinder- en jeugdpsychiatrie
- klinische biologie
- neurologie
- nucleaire geneeskunde
- otorhinolaryngologie
- pathologische anatomie
- pediatrie
- radiotherapie-oncologie
- röntgendiagnose
- volwassenpsychiatrie

6-jarige opleidingen (met 2-jarige truncus communis):

- neurochirurgie
- orthopedie

6-jarige opleidingen (met 3-jarige truncus communis):

- cardiologie
- gastro-enterologie
- geriatrie
- heelkunde
- inwendige geneeskunde
- medische oncologie
- plastische, reconstructieve en esthetische heelkunde
- pneumologie
- reumatologie
- urgentiegeneskunde
- urologie

Master in de specialistische geneeskunde

120 SP • ENKEL DEELTIJDS (IN COMBINATIE MET STAGE) • ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS • DIPLOMA: MASTER OF MEDICINE

TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA	MASTER
Via bekwaamheidsonderzoek: Voor alle afstudeerrichtingen (uitgezonderd stomatologie): – Ma geneeskunde Voor de afstudeerrichting stomatologie – Ma geneeskunde én Ma tandheelkunde Het bekwaamheidsonderzoek vertaalt zich in een erkend stageplan, goedgekeurd door het Ministerie van Volksgezondheid, vergezeld van een attest dat aantoont dat de kandidaat door de faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen aanvaard is voor de discipline waarin hij opgeleid wordt.	ALGEMENE VAKKEN 24 Evidence Based Medicine voor gevorderden 3 Verdere inzichten in klinisch wetenschappelijk onderzoek 3 Capita selecta voor de ziekenhuisarts, inclusief praktische oefeningen 6 Organisatie van de praktijkvoering 3 Communicatievaardigheden voor gevorderden 3 Sturing van zorgprocessen 3 Ziekenhuismanagement 3 AFSTUDEERVAKKEN 66 Praktische oefeningen in Evidence Based Medicine, deel 1 3 Praktische oefeningen in Evidence Based Medicine, deel 2 3 Wetenschappelijke verdieping in het specialisme, deel 1 6 Wetenschappelijke verdieping in het specialisme, deel 2 6 Praktische oefeningen in communicatie, deel 1 3 Praktische oefeningen in communicatie, deel 2 3 Aanvullingen in het specialisme, deel 1 6 Aanvullingen in het specialisme, deel 2 6 Probleemoplossend vermogen en vaardigheden in het specialisme, deel 1 15 Probleemoplossend vermogen en vaardigheden in het specialisme, deel 2 15 MASTERPROEF 30

Contact

Universiteit Gent
Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen
Mevr. Marijke Dhondt - Curriculummanager Specialistische geneeskunde
UZGent - De Pintelaan 185 (K3), 9000 Gent
marijke.dhondt@UGent.be - T 09 332 01 47

Meer info

Adviescentrum voor Studenten
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

Master in de verzekeringsgeneeskunde en de medische expertise

Interuniversitaire opleiding in samenwerking met de Katholieke Universiteit Leuven en de Universiteit Antwerpen

Inhoud

De uitoefening van de geneeskunde zonder tussenkomst van de sociale c/q privéverzekering is volledig ondenkbaar geworden. In alle private en sociale verzekeringsinstellingen zijn geneesheren werkzaam die moeten waken over het correct toepassen van de verzekeringsregels en -wetgevingen.

De opleiding in de geneeskunde aan onze Belgische universiteiten is echter in hoofdzaak klinisch gericht. Op vlak van kennis van de medico-sociale en medico-legale complicaties van ziekte en gebrek is er een lacune in het basiscurriculum. De opleiding in de Verzekeringsgeneeskunde wil hierop een antwoord bieden. De opleiding omvat een grondige studie van:

- de gezondheidsschade (gevolgen van ziekte en ongeval, psycho-fysieke schade, handicap, invaliditeit, arbeidsongeschiktheid) en de medische evaluatietechnieken;
- de relatie tussen arbeid en gezondheid;
- de medico-legale aspecten van sociale en private verzekeringen;
- de uitdieping van de basiswetenschappen die hiervoor vereist zijn.

Er is één opleiding in de verzekeringsgeneeskunde en de medische expertise in Vlaanderen die interuniversitair wordt ingericht (UA, UGent, K.U.Leuven).

Opbouw

De Masteropleiding in de verzekeringsgeneeskunde en de medische expertise duurt twee jaar. Na het afleggen van examens over de theoretische vakken, het verdedigen van een eindwerk en het volbrengen van een stage van acht weken kan na twee jaar het diploma van Master in de verzekeringsgeneeskunde worden afgeleverd. Het opleidingsprogramma wordt gecoördineerd door een interuniversitaire stuurgroep bestaande uit academische en administratieve afgevaardigden van de betrokken vakgroepen van alle deelnemende universiteiten. De stuurgroep evalueert het onderwijs op permanente basis, samen met de opleidingscommissie, die bestaat uit alle coördinatoren van het programma, het wetenschappelijk personeel van de betrokken afdelingen, studenten en oud-studenten. De colleges worden gegeven in Antwerpen (Universiteit Antwerpen), Gent (Universiteit Gent) en Leuven (Katholieke Universiteit Leuven). De plaats van inschrijving is vrij te kiezen.

Arbeidsmarkt

De opleiding stelt de specialist in de verzekeringsgeneeskunde en de medische expertise in staat om op zelfstandige en wetenschappelijk verantwoorde wijze zijn opdrachten en taken uit te voeren als onafhankelijk gerechtelijk expert of als verzekeringsgeneeskundige binnen de sociale en/of de private verzekering.

Master in de verzekeringsgeneeskunde en de medische expertise

120 STUDIEPUNTEN ♦ VOLTIJDS OF HALFTIJDS ♦ ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS ♦ DIPLOMA: MASTER OF MEDICINE

TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA
Rechtstreeks: – Ma geneeskunde opleiding(en) oude structuur: • arts

MASTER	
ALGEMENE VAKKEN	80
De menselijke schadeleer	5
De medische evaluatie van menselijke schade	3
Menselijke schade door:	
– interne en sensoriële aandoeningen	3
– locomotorische aandoeningen	3
– psychische aandoeningen	4
Arbeidsongeschiktheid in de ziekteverzekering en de professionele risicoverzekering	3
Organisatie van de sociale verzekering (medisch en juridisch luik)	5
Interdisciplinaire gevallenbespreking: sociale verzekering	3
Organisatie van de private verzekering (medisch en juridisch luik)	5
Arbeid, gezondheid en ziekte	5
Epidemiologie en statistiek	6
Medisch databeheer	3
Deontologie en ethiek van de verzekeringsgeneeskunde	3
Organisatorische en economische aspecten van de gezondheidszorg	3
De medische expertise	3
Aansprakelijkheids- en verzekeringsrecht	3
Interdisciplinaire gevallenbespreking: private verzekering	3
Psychologie van arbeid en gezondheid	3
Beroepenkunde en arbeidsmarkt	3
Revalidatie van functiestoornissen, beperkingen en participatieproblemen	4
Orthesen, prothesen en rolstoelen	3
Bijzondere technieken van revalidatie en herstel en hulpmiddelen	4
STAGE EN SEMINARIA	10
MASTERPROEF	30

Contact
Universiteit Gent Vakgroep Maatschappelijke Gezondheidskunde Mevr. K. Debrock UZGent - Blok A - De Pintelaan 185, 9000 Gent T 09 332 36 30 - kristien.debrock@UGent.be
Voor de coördinerende universiteit: Katholieke Universiteit Leuven Mevr. L. Van Meerbeek Centrum voor Preventieve Gezondheidszorg Kapucijnenvoer 35, 5de verdieping, 3000 Leuven T 016 33 70 85 - lies.vanmeerbeek@med.kuleuven.be zie ook: www.verzekeringsgeneeskundevlaanderen.be
Voor de Universiteit Antwerpen Prof. dr. M. van Sprundel Vakgroep Epidemiologie en Sociale Geneeskunde Campus Drie Eiken, Gebouw R, 2de verdieping Universiteitsplein 1, 2610 Antwerpen T 03 265 25 22 - marc.vansprundel@ua.ac.be

Meer info
Adviescentrum voor Studenten Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent T 09 331 00 31 - acs@UGent.be www.UGent.be/adviescentrum

Master in de arbeidsgeneeskunde

Interuniversitaire opleiding in samenwerking met de Universiteit Antwerpen, de Katholieke Universiteit Leuven en de Vrije Universiteit Brussel

Inhoud

De opleiding tot arts-specialist in de arbeidsgeneeskunde bestaat uit de hier beschreven masteropleiding in de arbeidsgeneeskunde en de permanente vorming. De masteropleiding duurt twee jaar. De permanente vorming Arbeids-geneeskunde volgt op de master-opleiding en loopt parallel met een stage van twee jaar in een erkende preventiedienst PBW onder de begeleiding van een erkende stagemeester.

Er is één opleiding in de arbeidsgeneeskunde in Vlaanderen die interuniversitair wordt ingericht (UA, UGent, K.U.Leuven, VUB).

Bedrijfsartsen die belast zijn met het medisch toezicht op werknemers blootgesteld aan ioniserende stralingen, moeten een bijkomende opleiding in Radioprotectie gevolgd hebben en erkend worden door het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle. Daarom wordt een éénjarige postgraduaatsopleiding Radio-protectie ingericht om de erkenning Radioprotectie te kunnen verwerven.

In wat volgt concentreren we ons op het masterprogramma in de arbeidsgeneeskunde. Meer informatie over de daaropvolgende permanente vorming en de postgraduaatsopleiding vind je op de website.

Het opleidingsprogramma wordt gecoördineerd door een interuniversitaire stuurgroep bestaande uit academische en administratieve afgevaardigden van de betrokken vakgroepen van alle deelnemende universiteiten. De stuurgroep evalueert het onderwijs op permanente basis, samen met de interuniversitaire opleidingscommissie die bestaat uit alle coördinatoren van het programma, het wetenschappelijk personeel van de betrokken afdelingen, studenten en afgestudeerden.

De colleges worden gegeven in Antwerpen (Universiteit Antwerpen), Brussel (Vrije Universiteit Brussel), Leuven (Katholieke Universiteit Leuven) en Gent (Universiteit Gent). De plaats van inschrijving is vrij te kiezen. De lesdagen worden beperkt om de combinatie met een deeltijdse tewerkstelling in interne of externe preventiedienst mogelijk te maken. De studielast stemt overeen met een regulier masterprogramma. De nadruk ligt op zelfstudie en zelfstandig werk. De lessen (dagonderwijs) van het eerste jaar worden gegeven op woensdag en donderdag, van het tweede jaar op maandag en woensdag.

Opbouw

Het algemene doel van de Masteropleiding in de arbeidsgeneeskunde is, via efficiënt gebruik van verschillende onderwijsvormen, de student in staat te stellen als preventieadviseur-arbeidsgeneeskundige de gezondheid en het welzijn van de werknemers in en door hun werk te bevorderen, te beschermen en te behouden.

Er wordt in het bijzonder aandacht geschonken aan:

- de arbeidsomstandigheden;
- de collectieve dimensie van gezondheid;
- de multidisciplinaire samenwerking;
- wetenschappelijk (epidemiologisch) onderzoek (evidence-based occupational medicine).

De opleiding bestaat uit vijf modules (elk bestaande uit één of meer opleidingsonderdelen) die ingaan op volgende vragen:

- module Mens en Arbeid: welke is de wisselwerking tussen de individuele werknemer en zijn werkomgeving?
- module Mens en Bedrijf: hoe functioneert de werknemer binnen de organisatie waarin hij werkt?
- module Arbeid en Maatschappij: wat is de socio-economische context van arbeid en welke zijn de arbeidsgeneeskundige taken van de bedrijfsarts?
- module Onderzoeks- en praktijkvaardigheden: welke vaardigheden en attitudes heeft de bedrijfsarts nodig? De module omvat eveneens de stageactiviteiten.
- module Masterproef.

Arbeidsmarkt

Bedrijfsartsen die willen werken als preventieadviseur in de interne of externe diensten voor Preventie en Bescherming op het Werk moeten ofwel houder zijn van een diploma dat toelaat de arbeidsgeneeskunde te beoefenen, ofwel specialist in de Arbeidsgeneeskunde zijn of de titel behalen binnen de drie jaren na het slagen in de theoretische vorming (KB 05.12.2003, BS 22.12.2003).

Het diploma van de masteropleiding, een stageattest opgesteld door de stagemeester en het certificaat van de permanente vorming Arbeidsgeneeskunde zijn vereist om de titel van Geneesheer-specialist in de arbeidsgeneeskunde te verwerven (Ministerieel Besluit van 05.09.2006 houdende speciale erkenningscriteria voor artsen, houders van een bijzondere beroepstitel van geneesheer-specialist in de arbeidsgeneeskunde, evenals voor stagemeesters en stagediensten voor arbeids-geneeskunde; B.S. 25.09.2006).

Master in de arbeidsgeneeskunde

120 STUDIEPUNTEN • VOLTIJDS OF HALFTIJD • ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS • DIPLOMA: MASTER OF MEDICINE

TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA
Rechtstreeks: – Ma geneeskunde opleiding(en) oude structuur: • arts

MASTER	
ALGEMENE VAKKEN	95
Module I: Mens en arbeid	
Arbeidsfysiologie	4
Gezondheidseffecten door chemische agentia	6
Gezondheidseffecten door fysische agentia	5
Gezondheidseffecten door biologische agentia	4
Arbeids- en milieutoxicologie	6
Probleemgeoriënteerde gevallenbespreking	4
Module II: Mens en bedrijf	
Arbeidshygiëne	8
Psychologie van arbeid en gezondheid	6
Ergonomie	4
Arbeidsorganisatie	5
Methoden van risicoanalyse, -evaluatie en -beheersing	4
Arbeidsveiligheid	3
Module III: Arbeid en maatschappij	
Milieugezondheidkunde	4
Medische evaluatie van arbeidsongeschiktheid en menselijke schade	3
Organisatie en taken van de arbeidsgeneeskunde	6
Arbeidsrecht	3
Module IV: Onderzoeks- en praktijkvaardigheden	
Epidemiologie en biostatistiek 1	4
Epidemiologie en biostatistiek 2 m.i.v. kwalitatieve onderzoeksmethoden	4
Seminaria en praktijkvaardigheden 1	6
Seminaria en praktijkvaardigheden 2	6
MASTERPROEF	25

Contact
Coördinerende universiteit: Universiteit Gent Mevr. K. Debrock, Mevr. R. Vandewege Vakgroep Maatschappelijke Gezondheidkunde UZGent - Blok A, De Pintelaan 185, 9000 Gent T 09 332 36 30/17 kristien.debrock@UGent.be, rita.vandewege@UGent.be Zie ook: www.opl-arbeidsgeneeskunde.be
Katholieke Universiteit Leuven Mevr. L. Van Meerbeek Centrum voor Preventieve Gezondheidszorg Kapucijnenvoer 35, 5de verdieping, 3000 Leuven T 016 33 70 85 - lies.vanmeerbeek@med.kuleuven.be
Universiteit Antwerpen Mevr. B. Boeynaems Vakgroep Epidemiologie en Sociale Geneeskunde Campus Drie Eiken, Gebouw R, 2de verdieping Universiteitsplein 1, 2610 Antwerpen T 03 265 25 24 - barbara.boeynaems@ua.ac.be
Vrije Universiteit Brussel Mevr. D. Van den Broeck Maatschappelijke Gezondheidszorg Gebouw K, Laarbeeklaan 103,1090 Brussel T 02 477 47 25 - dvdbroec@vub.ac.be

Meer info
Adviescentrum voor Studenten Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent T 09 331 00 31 - acs@UGent.be www.UGent.be/adviescentrum

Master in de jeugdgezondheidszorg

Interuniversitaire opleiding in samenwerking met de Universiteit Antwerpen, de Katholieke Universiteit Leuven en de Vrije Universiteit Brussel

Inhoud

De Master in de jeugdgezondheidszorg richt zich tot artsen die zich in de jeugdgezondheidszorg (schoolse zowel als voorschoolse leeftijd) willen bekwamen. De opleiding moet de arts toelaten om adequaat te functioneren als jeugdarts in de huidige en toekomstige structuren voor jeugdgezondheidszorg met inachtneming van de omstandigheden waarin jeugdigen leven, de collectieve dimensie van gezondheid en het wetenschappelijk (epidemiologisch) onderzoek. Niet enkel kennis bijbrengen, maar ook attitudes en vaardigheden ontwikkelen wordt belangrijk geacht.

Opbouw

De opleiding Jeugdgezondheidszorg omvat twee jaar voltijdse opleiding, maar kan eveneens deeltijds gevolgd worden, gespreid over vier jaar. Daarnaast bestaat een apart traject voor de consultatiebureau-arts (consultaties Kind en Gezin). Na het volgen van de volledige opleiding Jeugdgezondheidszorg ontvang je een masterdiploma. Het volgen van het traject voor consultatiebureau-arts resulteert in een getuigschrift. De keuze van de instelling van inschrijving is vrij. De colleges worden gegeven in Antwerpen (Universiteit Antwerpen), Leuven (Katholieke Universiteit Leuven), Brussel (Vrije Universiteit Brussel) en Gent (Universiteit Gent).

Het opleidingsprogramma wordt gecoördineerd door een interuniversitaire stuurgroep bestaande uit academische en administratieve afgevaardigden van de betrokken vakgroepen van alle deelnemende universiteiten. Die stuurgroep evalueert het onderwijs op permanente basis, samen met de opleidingscommissie, die bestaat uit alle coördinatoren van het programma, het wetenschappelijk personeel van de betrokken afdelingen, studenten en oud-studenten.

Arbeidsmarkt

Het diploma Master in de jeugdgezondheidszorg richt zich tot artsen die een taak ambiëren in de preventieve gezondheidszorg voor kinderen en jeugdigen. Het is een wettelijke bekwaamheidsvereiste voor tewerkstelling in de Centra voor leerlingenbegeleiding (jeugdgezondheidszorg voor schoolgaande jongeren). De opleiding richt zich ook tot artsen die tewerkstelling nastreven in overheidsdiensten m.b.t. volksgezondheid, zoals de Federale of Vlaamse administraties gezondheidszorg, of een medische coördinatiefunctie binnen Kind en Gezin ambiëren. Artsen die een tewerkstelling als consultatiebureau-arts voor Kind en Gezin nastreven, worden verondersteld een getuigschrift consultatiebureau-arts te behalen, mits het met succes volgen van een welbepaald deel van de masteropleiding Jeugdgezondheidszorg.

Master in de jeugdgezondheidszorg

120 STUDIEPUNTEN ♦ VOLTIJDS OF HALFTIJD ♦ ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS ♦ DIPLOMA: MASTER OF MEDICINE

**TOELATINGSVOORWAARDEN
VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA**

Rechtstreeks:

- Ma geneeskunde
- opleiding(en) oude structuur:
 - arts

Laatstejaarsstudenten geneeskunde of niet-artsen kunnen sommige opleidingsonderdelen van de masteropleiding volgen via creditcontract. Contacteer de trajectbegeleider:
Evelien.VanWaes@UGent.be - T 09 332 53 69

MASTER	
ALGEMENE VAKKEN	75
Van gezondheidszorg tot jeugdgezondheidszorg	18
De zuigeling: geboorte en groei	6
Het jonge kind: motoriek en taal	6
Het schoolkind: gezond groot worden	6
De adolescent: maturatie en milieu	6
De zuigeling: voeding en veiligheid	6
Het jonge kind: opvoeding en gezin	6
Het schoolkind: leren en gedrag	6
De adolescent: leefstijl en psychosociale gezondheid	6
Beleid	3
Communicatie	6
STAGE	17
MASTERPROEF	28

Het deeltijds traject voor consultatiebureau-artsen kan worden opgevraagd bij het coördinatie secretariaat aan de K.U.Leuven of bij het secretariaat aan de UGent.

Contact

Universiteit Gent
Mevr. Leen Poupeye
Vakgroep Pediatrie en Genetica
UZGent, K5 - De Pintelaan 185 - 9000 Gent
T 09 332 35 80 - helena.poupeye@UGent.be

Voor de coördinerende universiteit:
Katholieke Universiteit Leuven
Prof. dr. Hoppenbrouwers
Dienst Jeugdgezondheidszorg
Kapucijnenvoer 35, 3000 Leuven
T 016 33 68 73 - karel.hoppenbrouwers@med.kuleuven.be

Universiteit Antwerpen
Prof. dr. P. Van Damme
Vakgroep Vaccinologie
Campus Drie Eiken, Gebouw R, 2de verdieping
Universiteitsplein 1, 2610 Antwerpen
T 03 265 25 38 - pierre.vandamme@ua.ac.be

Vrije Universiteit Brussel
Mevr. D. Van den Broeck
Maatschappelijke Gezondheidszorg
Gebouw K, Laarbeeklaan 103, 1090 Brussel
T 02 477 47 25 - dvdbroec@vub.ac.be

Meer info

Adviescentrum voor Studenten
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

Master in de ziekenhuishygiëne

Interuniversitaire opleiding in samenwerking met de Universiteit Antwerpen, de Katholieke Universiteit Leuven en de Vrije Universiteit Brussel

Inhoud en opbouw

Dit interuniversitair programma wil de studenten vanuit diverse vakinhouden meer inzicht geven in dit werkveld en voorbereiden op de functie van geneesheer-ziekenhuishygiënist.

- Op het einde van de opleiding beschikt de afgestudeerde over:
- een doorgedreven kennis van de organisatie van de medische en verpleegkundige activiteiten;
 - een parate kennis van maatregelen ter preventie van ziekenhuisinfecties en epidemieën alsook kennis van de methodologie van informatieverwerking, literatuurstudie en analyse van nieuwe guidelines;
 - de vaardigheid om bv. in het kader van een epidemische situatie een vraagstelling te kunnen formuleren en een epidemiologisch onderzoek in te stellen, data te verzamelen, te interpreteren en statistisch te verwerken volgens wetenschappelijke methoden;
 - de vaardigheid om de resultaten van een epidemiologische investigatie samen te vatten en d.m.v. teamwork en met de nodige communicatieve vaardigheden de informatie over te brengen aan de betrokkenen;
 - de kundigheid om een gedetailleerde procesanalyse uit te voeren ter verbetering van de kwaliteit van de zorg.

Een student kan zich inschrijven aan de universiteit van zijn keuze. De colleges worden gegeven in Antwerpen (Universiteit Antwerpen), Brussel (Vrije Universiteit Brussel), Gent (Universiteit Gent) en Leuven (Katholieke Universiteit Leuven).

Arbeidsmarkt

Eén van de normen voor de erkenning van ziekenhuizen en andere verzorgingsinstellingen is de aanwezigheid van een geneesheer-ziekenhuishygiënistindeinstelling.Deartsmoeteenbasis-opleiding gevolgd hebben die equivalent is aan die van de geneesheer-ziekenhuishygiënist.

Master in de ziekenhuishygiëne

60 STUDIEPUNTEN ♦ VOLTIJDS OF HALFTIJDS ♦ ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS ♦ DIPLOMA: MASTER OF MEDICINE

TOELATINGSVOORWAARDEN VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA
Rechtstreeks: – Ma specialistische geneeskunde, afstudeerrichting klinische biologie <i>opleiding(en) oude structuur:</i> • arts met specialisatie klinische biologie
Via voorbereidingsprogramma: – Ma specialistische geneeskunde, andere afstudeerrichting dan klinische biologie – Ma klinische biologie die ook in het bezit is van het diploma van Ma farmaceutische zorg of Master geneesmiddelenontwikkeling <i>opleiding(en) oude structuur:</i> • GGS klinische biologie voor apotheker • arts met specialisatie in een andere richting dan klinische biologie

MASTER	
ALGEMENE VAKKEN	40
Infectiologische aspecten	4
Epidemiologische aspecten	5
Aspecten van preventie en controle	7
Antimicrobiële middelen en antibioticabeleid	4
Gezondheidswetgeving	3
Kwaliteitsbewaking	3
Gebruik indicatoren	3
Sociale en communicatieve technieken	3
Methoden van epidemiologie en biostatistiek	5
Informatiesystemen	3
STAGE	5
MASTERPROEF	15

VOORBEREIDINGSPROGRAMMA	
ALGEMENE VAKKEN	6
Klinische stage microbiologie	3
Semiologie van de geneeskundige aandoeningen	3

Contact
Universiteit Gent Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen Vakgroep Klinische biologie, microbiologie en immunologie Prof. dr. G. Claeys UZGent - De Pintelaan 185 (blok A), 9000 Gent T 09 332 36 37 - geert.claeys@UGent.be
Voor de coördinerende universiteit: Katholieke Universiteit Leuven Mevr. Greet Timmermans UZ Leuven, campus Gasthuisberg Herestraat 49, 3000 Leuven T 016 34 62 60 - greet.timmermans@uz.kuleuven.ac.be Universiteit Antwerpen Prof. dr. J. Weyler Vakgroep Epidemiologie en Sociale Geneeskunde Campus Drie Eiken, Gebouw R, 2de verdieping Universiteitsplein 1, 2610 Antwerpen T 03 265 26 53 - joost.weyler@ua.ac.be

Meer info
Adviescentrum voor Studenten Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent T 09 331 00 31 - acs@UGent.be www.UGent.be/adviescentrum

Master in de specialistische tandheelkunde

AFSTUDEERRICHTINGEN: ENDODONTOLOGIE • KINDERTANDHEELKUNDE EN BIJZONDERE TANDHEELKUNDE • ORTHODONTIE • PARODONTOLOGIE • RECONSTRUCTIEVE TANDHEELKUNDE

Inhoud

De Master in de specialistische tandheelkunde heeft tot doel een algemeen tandarts verder op te leiden tot een vakbekwaam en hooggekwalificeerd practicus die de bijzondere bekwaamheid binnen de tandheelkunde competent en autonoom, d.i. onafhankelijk en op eigen verantwoordelijkheid, kan beoefenen binnen een algemeen tandheelkundig en medisch perspectief en in een brede maatschappelijke context.

Opbouw

De masteropleiding Specialistische tandheelkunde is slechts één fase in de volledige specialisatieopleiding. Tegelijk met de master (60 sp gespreid over drie jaar; voor orthodontie is dat vier jaar), loopt de permanente vorming (van 120 sp). Een deel van de masteropleiding is georiënteerd op het leggen van een brede basis (verbreden van de visie). Hier wordt aandacht besteed aan een aantal basisopleidingsonderdelen die een truncus communis vormen. Het grootste deel van de opleiding focust op verdieping van de kennis binnen de gekozen specialisatie in de vorm van een afstudeerrichting.

> endodontologie

De endodontologie kan je beschrijven als dat onderdeel van de tandheelkunde dat zich bezighoudt met de bouw en functie van het endodontium (weke kern van de tand) en meta-endodontium (zone rond de wortel). Ook de etiologie, epidemiologie, pathologie, preventie en behandeling van de aandoeningen van het endodontium en de daarmee verband houdende aandoeningen van de weefsels die het gebitslement omgeven, zijn onderwerp van de studie.

Het fundament van het programma is gebaseerd op de wetenschappelijke literatuur, klinisch onderzoek, biologisch onderzoek en uitgebreide klinische behandelingservaring. Een belangrijk deel van de opleiding is de masterproef. Hierin werk je een wetenschappelijk topic autonoom uit. Het ultieme doel is de data te presenteren op een internationaal congres en die te publiceren in een A1-journal.

De permanente vorming is beperkt theoretisch en uitgebreid praktisch, preklinisch en klinisch. Tijdens de preklinische oefeningen worden alle aspecten van de behandeling aangepakt (werken met microscoop, toepassing van verfijnde technologie die niet courant is in de dagelijkse praktijk, laserbehandelingen, voorbereiding op de chirurgische behandeling ...). In de kliniek wordt aandacht besteed aan de diagnose bij, en het management en de behandeling van, patiënten met gevorderde endodontale problemen. De studenten worden ook geconfronteerd met de behandeling van medisch gecompromitteerde patiënten met complexe behandelingen en herbehandelingen, dento-alveolaire traumagevallen, moeilijke interdisciplinaire casi, complexe noodbehandelingen, en gevallen die een fistulatieve, periradiculaire of correctief chirurgische ingreep vereisen.

Je sluit je opleiding af met een klinisch eindexamen dat wordt afgenomen samen met een externe examinator, die zelf betrokken is bij de opleiding van endodontologen aan een andere universiteit.

> kindertandheelkunde en de bijzondere tandheelkunde

Specifiek voor de kindertandheelkunde is dat in het eerste jaar van de opleiding vooral aandacht besteed wordt aan de ontwikkeling van het kind, angstbegeleiding en het ‘patient management’. Er wordt dieper ingegaan op diverse disciplines van de tandheelkunde met toepassingsgebieden bij het kind. Daarnaast wordt de opleiding ook in direct verband gebracht met de pediatrische disciplines, cardiologie en oncologie. Je doet ook een stage over sedatie en narcodontie, waarbij je zelfstandig, onder supervisie, de behandelingen uitvoert. In het tweede en derde jaar worden het theoretisch onderwijs en de klinische stages afgestemd op de bijzondere diagnostiek en behandeling bij dentale traumatologie en ontwikkelingsstoornissen. De pediatrische disciplines endocrinologie en neuromotorische stoornissen komen nu uitgebreid aan bod, alsook de tandheelkundige symptomatologie bij syndromen. Je krijgt nodige begrippen aangereikt van de tandheelkunde bij personen met mentale of fysieke beperking, zowel theoretisch als via een praktische stage. De opleiding wordt sterk wetenschappelijk onderbouwd met een masterproef.

> orthodontie

Orthodontie is het vakgebied voor gebitsregulatie of tandstandcorrectie. In het eerste jaar houden de gedoeerde vakken verband met de orthodontische therapie. Tevens wordt een onderdeel faciale groei gedoeeerd dat gerelateerd is tot de orthopedie in de orthodontie. Een aantal groeistoornissen en syndromen m.b.t. het hoofd, alsook craniomandibulaire dysfunctieproblematiek worden uitvoerig onderwezen. Het tweede jaar is in belangrijke mate een voortzetting van het eerste jaar met de uitbreiding van een aantal praktijkgerichte opleidingsonderdelen die belangrijk zijn bij het voeren van een orthodontische praktijk. Ook het longitudinale effect van orthodontische en orthopedische therapie komt uitvoerig aan bod. Het derde en vierde jaar zijn voornamelijk gebaseerd op de klinische behandeling van orthodontische patiënten en de voorbereiding van de klinische eindtoets waarbij de kandidaten de dossiers van twintig behandelde patiënten moeten voorleggen voor een interuniversitaire toetsingscommissie.

> parodontologie

Parodontologie is de leer van de ziekten van het tandvlees en de tandkassen, de holtes in het kaakbeen waarin de tandwortel is bevestigd. Al tijdens de basisopleiding maakte je kennis met de parodontale pathologie en therapie. Je kwam ook in contact met de klinische mogelijkheden van de orale implantologie. De specialisatieopleiding in de parodontologie wil nu precies tandartsen met een uitgesproken belangstelling voor dat domein uitgebreid

Master in de specialistische tandheelkunde

AFSTUDEERRICHTINGEN: ENDODONTOLOGIE • KINDERTANDHEELKUNDE EN BIJZONDERE TANDHEELKUNDE • ORTHODONTIE • PARODONTOLOGIE • RECONSTRUCTIEVE TANDHEELKUNDE

Arbeidsmarkt

en diepgaand opleiden in alle aspecten van de implantologie - i.e. het plaatsen van lichaamsvreemde elementen via een chirurgische ingreep - binnen de parodontologie. De parodontale therapie en implantologie worden ook in direct verband gebracht met de functionele en prothetische heropbouw. Aandacht wordt ook besteed aan de medisch gecompromitteerde risicopatiënt vanuit parodontaal oogpunt.

> reconstructieve tandheelkunde

De afstudeerrichting reconstructieve tandheelkunde wordt vanaf 2013-14 ingericht en zal volledig in het Engels worden aangeboden.

Meer informatie vind je op de UGent-website vanaf april.

De masteropleiding specialistische tandheelkunde leidt tandartsen uitgebreid en diepgaand op in alle aspecten van de specialisatie volgens de hoogste Europese criteria. Je werkt als zelfstandige of in associatieverband met andere tandartsen-specialisten in diverse disciplines. Je kunt ook onderwijs geven in de materie en wetenschappelijk onderzoek uitvoeren in dat specifieke domein.

Master in de specialistische tandheelkunde

60 STUDIEPUNTEN (+ 120 SP PERMANENTE VORMING) • ENKEL DEELTIJDS (SAMEN MET DE GELIJKNAMIGE PERMANENTE VORMING VAN 120 SP) • ONDERWIJSTAAL: NEDERLANDS • DIPLOMA: MASTER OF SCIENCE

TOELATINGSVOORWAARDEN
VOOR HOUDERS VAN EEN VLAAMS DIPLOMA

Na geschiktheidsonderzoek:

- Ma tandheelkunde
- opleiding(en) oude structuur:
 - tandarts

MASTER	
ALGEMENE VAKKEN	15/18/20
Genetica en celbiologie	3
Gevorderde diagnostiek en behandelingsplanning	3
Truncus Communis	6
Methodologie van wetenschappelijk onderzoek en literatuurseminaries	3
Multidisciplinaire behandelingsprocedures (en de medisch gecompromitteerde patiënt) (niet voor AR Kindertandheelkunde en de bijzondere tandheelkunde)	3/5
AFSTUDEERRICHTINGSVAKKEN	
ENDODONTOLOGIE	25
Speciale endodontale therapie, deel I	4
Periradiculaire therapie en speciale endodontale therapie, deel II	6
Genese van de endodontale pathologie	3
Biologische basis van de endodontale therapie, deel I	7
Biologische basis van de endodontale therapie, deel II	5
KINDERTANDHEELKUNDE EN BIJZ. TANDHEELKUNDE	30
Fundamenteel kindertandheelkunde-onderwerpen	6
Specifieke onderwerpen kindertandheelkunde I	4
Specifieke onderwerpen kindertandheelkunde II	4
Pediatrie - toegepaste geneeskunde I	4
Pediatrie - toegepaste geneeskunde II	3
Ontwikkelingsstoornissen van de harde tandweefsels	3
Het kind met bijzondere noden	3
Bewuste sedatie en algehele narcose	3
ORTHODONTIE	27
Fundamenteel orthodontische onderwerpen	6
Algemeen orthodontische onderwerpen	9
Orthodontische technieken	9
Specifieke behandelingsprocedures	3
PARODONTOLOGIE	27
Fundamentele onderwerpen parodontologie	6
Algemene onderwerpen parodontologie	8
Parodontale technieken, deel I	5
Parodontale technieken, deel II	5
Specifieke behandelingsprocedures	3
MASTERPROEF	15

Meer info

Adviescentrum voor Studenten
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

Postgraduate Studies in Oral Health Sciences

Course content

This postgraduate course in Oral Health Sciences is a one year, full-time, postgraduate education in English aiming to increase knowledge in evidence based dentistry, methodology of scientific research, and statistics. Preclinical skills in a wide range of specialist treatment options are obtained and clinical competences are updated throughout the year with seminars focusing on multidisciplinary treatments and clinical observations in various specialty clinics.

Course structure

This Oral Health Scientific approach amounts in total to 16 ECTS credits (according to European Study Accreditation) of general courses. Each student will further select a major of interest in one of the 5 specialist programmes offered. This will focus on the fundamentals of the fields as well as the preparation of a research paper. The latter can be a review or participation in a research project. The total of the major is 13 ECTS credits. Additionally 3 ECTS credits are obtained through one elective course in a topic related to special care patients. The total programme requires a one-year giving 32 ECTS credits and a study time of 865 hours. Enough time remains for the student to additionally follow the Dutch language course should the candidate also be eligible for the Master in Advanced Dentistry.

Career perspectives

The Belgian Health Care authorities require a one-year postgraduate education in treatment planning in conjunction with vocational training under guidance of an accredited dentist prior to full license to dental practice. The Dental School provides academic courses in this vocational year. Dental degrees obtained outside the European Union are only eligible for access to the dental profession after validation of the original educational program followed in the country of origin. Often this leads to additional enrolment in a dental school for further education and training. International students interested to join the master programmes in Advanced Dentistry are strongly recommended to seek first admission in the one-year Postgraduate Studies in Oral Health Sciences. Clinical practice in general dentistry of minimally 1 year is necessary.

The master programmes in Advanced Dentistry are organized in conjunction with 3 years full-time clinical training in the fields of Paediatric Dentistry and Special Care, Endodontics, Periodontics, Reconstructive Dentistry and a 4 years full-time training in Orthodontics. Courses are given in English but students are required to obtain proficiency in Dutch prior to treating patients in the clinical program.

Postgraduate Studies in Oral Health Sciences

32 ECTS CREDITS ♦ FULL-TIME ♦ LANGUAGE: ENGLISH ♦ DEGREE: CERTIFICATE OF POSTGRADUATE STUDIES

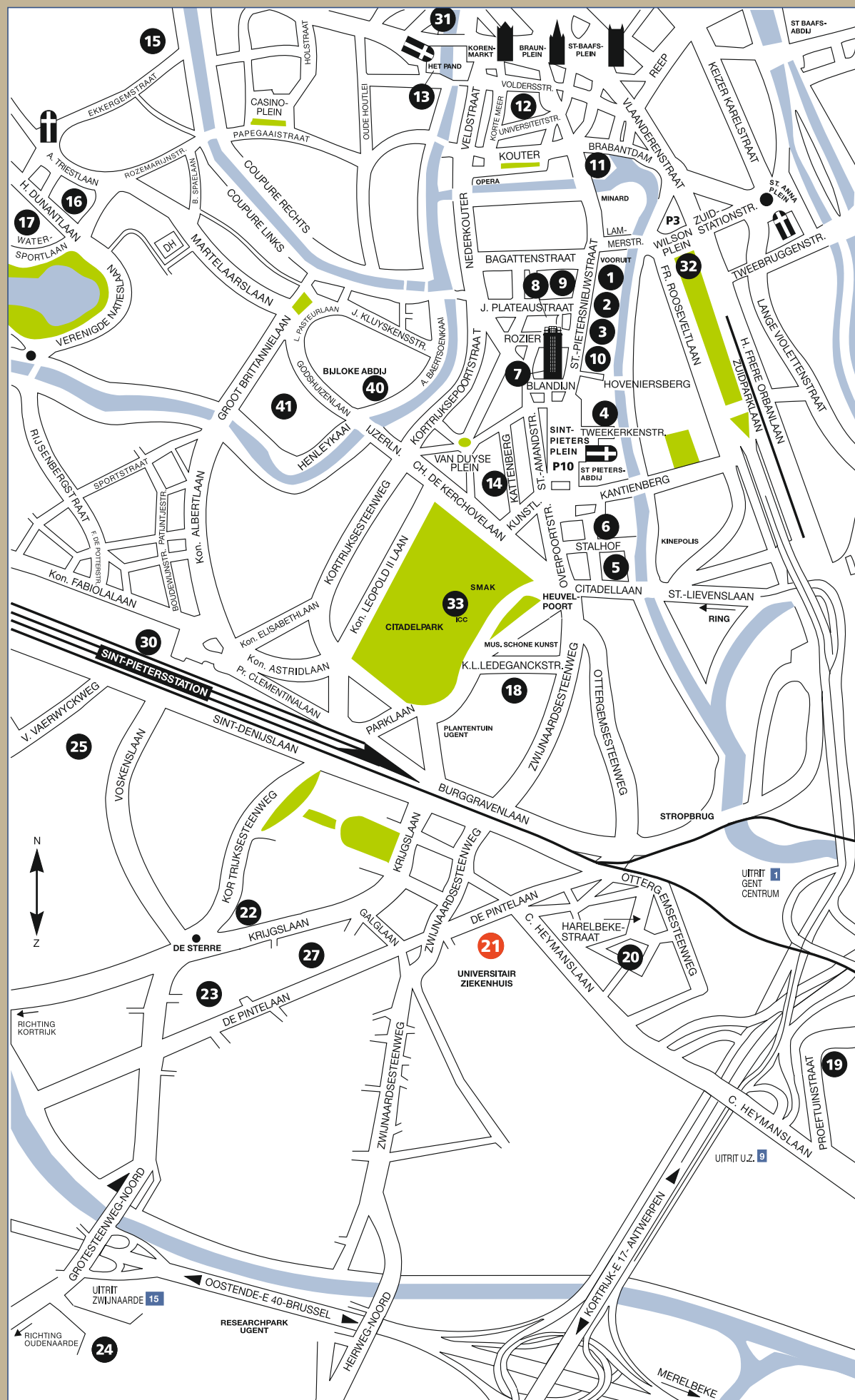
ADMISSION REQUIREMENTS FOR INTERNATIONAL DEGREE STUDENTS
International students with a master's degree in Dentistry interested to join the master programmes in Advanced Dentistry are strongly recommended to seek first admission in the one-year Postgraduate Studies in Oral Health Sciences. Clinical practice in general dentistry of minimally 1 year is necessary.
Candidates should apply by sending curriculum vitae and motivational letter to the course director. After scrutiny of the application, the candidate will receive a written evaluation and be invited for a personal interview via electronic means.
Admission to any of the programs does not imply a working permit within the Health Care System of Belgium. International students should be aware that visa regulations may apply. They should check with the Belgian Embassy or Consulate in their home country for more details.e
LANGUAGE Proof of proficiency in English as shown during the interview or by means of TOEFL test or equivalent is required at time of inscription.

PRACTICAL INFORMATION
APPLICATION DEADLINE General deadlines: - for students who need a visa: 1st of March - for students who don't need a visa: 1st of June
ENROLLING INSTITUTION You submit your application to the Course Director who will evaluate it and, assuming a positive evaluation, will issue a letter of acceptance. Keep this letter on hand, as you will need to register as a student at Ghent University.
TUITION FEE One-year full-time programme: € 10 000

STUDY PROGRAMME	
GENERAL COURSES	16
Methodology of Scientific Research and Literature Selection	3
Evidence Based Dentistry and Statistics	3
Preclinical Skills in Various Specialties	3
Treatment Planning related to Diagnostics, Oral Imaging including Radioprotection	3
Clinical Observations	4
MAJORS	13
Subscribe to 1 major	
PAEDIATRIC DENTISTRY AND SPECIAL CARE	
Fundamentals in Paediatric Dentistry	8
Literature Paper	5
ENDODONTOLOGY	
Fundamentals in Endodontics	8
Literature Paper	5
PERIODONTICS	
Fundamentals in Periodontics	8
Literature Paper	5
ORTHODONTICS	
Fundamentals in Orthodontics	8
Literature Paper	5
RECONSTRUCTIVE DENTISTRY	
Fundamentals in Reconstructive Dentistry	8
Literature Paper	5
ELECTIVE COURSES	3
Implant Surgery and Prosthetics	
Laser Dentistry	
Gerodontology: Oral Health Care in Elderly People	
TMD and Orofacial Pain	
Sleep Apnoe and Dental Aspects	
Conscious Sedation	

Contact

ORAL HEALTH SCIENCES
Ghent University - Faculty of Medicine and Health Sciences -
Department of Dentistry
De Pintelaan 185 (P8), 9000 Gent
Prof. dr. H. De Bruyn (Course Director)
T + 32 (0)9 332 40 17 - Hugo.DeBruyn@UGent.be

GENT

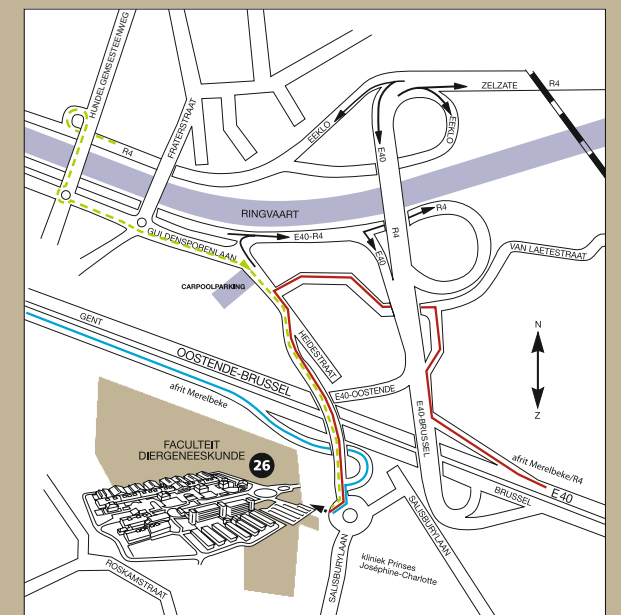
Stadsplan

21 BELANGRIJKSTE LESLOKALEN
FACULTEIT GENEESKUNDE EN
GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

2 Adviescentrum voor Studenten
30 Station Gent Sint-Pieters

FACULTEITSGEBOUWEN

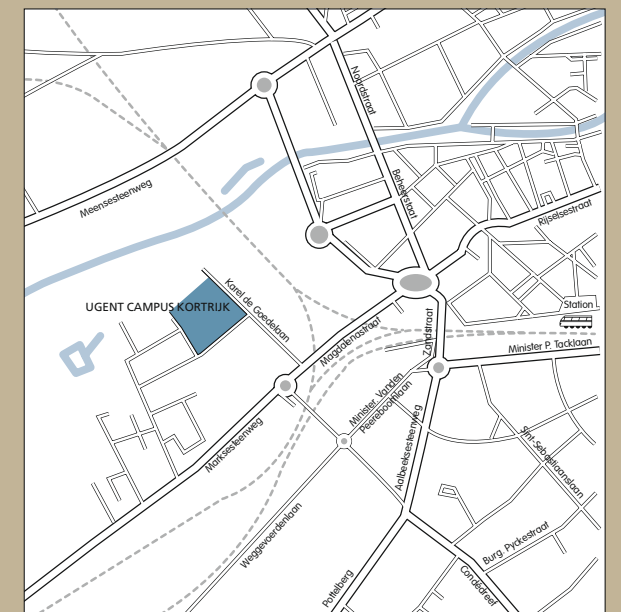
- 2, 7, 41 Letteren en Wijsbegeerte
- 12 Rechtsgeleerdheid
- 12 Politieke en Sociale Wetenschappen
- 16 Psychologie en Pedagogische Wetenschappen
- 4, 41 Economie en Bedrijfskunde
- 18, 19, 23 Wetenschappen
- 3, 8, 24, 25 Ingenieurswetenschappen en Architectuur
- 15, 25 Bio-ingenieurswetenschappen
- 21 Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen
- 17 Hoger Instituut voor Lichamelijke Opvoeding
- 20 Farmaceutische Wetenschappen
- 26 Diergeneeskunde

MERELBEKE

Stadsplan Kortrijk

UGENT CAMPUS KORTRIJK
Graaf Karel de Goedelaan 5, 8500 Kortrijk

Voor alle verdere inlichtingen:

Adviescentrum voor Studenten

Directie Onderwijsaangelegenheden
Afdeling Studieloopbaanadvies
Sint-Pietersnieuwstraat 33, 9000 Gent
T 09 331 00 31 - acs@UGent.be
www.UGent.be/adviescentrum

- 1 Faculteit Letteren en Wijsbegeerte
- 2 Faculteit Rechtsgeleerdheid
- 3 Faculteit Politieke en Sociale Wetenschappen
- 4 Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen
- 5 Faculteit Economie en Bedrijfskunde
- 6 Faculteit Wetenschappen
- 7 Faculteit Ingenieurswetenschappen en Architectuur
- 8 Faculteit Bio-ingenieurswetenschappen
- 9 Faculteit Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen
- 10 Faculteit Farmaceutische Wetenschappen
- 11 Faculteit Diergeneeskunde